
БИЛЕТН

СЛУЖБЕНА ОБЈАШЊЕЊА И СТРУЧНА МИШЉЕЊА ЗА ПРИМЕНУ ФИНАНСИЈСКИХ ПРОПИСА

Број 3
март 2007.
година XLVII
ISSN 0354-3242

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
БЕОГРАД

Оснивач и издавач
Министарство финансија Републике Србије
Београд, Кнеза Милоша 20
www.mfin.sr.gov.yu

(Оснивачка и издавачка права преузета од Министарства финансија СРЈ на основу Споразума о преносу оснивачких права бр. 651-01-1/2003)

За издавача
др Милан Париводић,
координатор Министарства финансија

Уређивачки одбор
Весна Арсић, Даница Маговац,
Весна Хрельца-Ивановић, mr Јасмина Кнежевић

Главни уредник
Весна Арсић
државни секретар

Уредник
mr Јасмина Кнежевић
jknezevic@mfin.sr.gov.yu

Редакција
**БИЛТЕН Службена објашњења и стручна мишљења за примену
финансијских прописа, Министарство финансија
Републике Србије, Кнеза Милоша 20, 11000 Београд
Тел. 011/2685 301**

Припрема и штампа
Штампарија Министарства финансија Републике Србије
Београд, Кнеза Милоша 20

Tel: 011/2685 -301
bilten.fin@mfin.sr.gov.yu

Билтен излази месечно.
Copyright © 2003-2007 by Министарство финансија Републике Србије
Сва права задржана.

С А Д Р Ж А Ј

Ј А В Н И П Р И Х О Д И

ПОРЕЗИ

1. Порески третман приређивања игре на срећу која се спроводи посредством ПТГ саобраћаја „Србија“, тако што ПТГ саобраћај „Србија“ врши продају поштанских карата – срећки за рачун РТС – приређивача игре на срећу, при чему је укупан приход остварен од продаје поштанских карата – срећки намењен обнови Торња на Авали, као и ослобођење од пореза на доходак грађана добитника награда у овој игри	9
2. а) Право политичких странака да ПДВ обрачунат од стране претходног учесника у промету, односно плаћен при увозу добра, одбију као претходни порез	12
б) Исказивање података о ПДВ у пословним књигама политичких странака, из аспекта прописа којима се уређује рачуноводство	12
3. а) Право на одбитак претходног пореза по основу набавке теретног возила Fiat Ducato furgon 2.3 JTD 18Q путем финансијског лизинга, као и набавке горива за то возило, из аспекта Закона о ПДВ	16
б) Признавање права на порески кредит по основу улагања у основно средство (набављено путем финансијског лизинга), као и признавање пореске амортизације за средство набављено путем финансијског лизинга, из аспекта Закона о порезу на добит предузећа	16
4. а) Да ли је Републичка дирекција за имовину РС обvezник ПДВ за први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима у државној својини или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката?	19
б) Порески третман преноса уз накнаду права својине на стану у државној својини на физичко лице – закупца стана који је право закупа стекао применом Уредбе о решавању стамбених потреба изабраних, постављених и запослених лица код корисника представа у државној својини	19

ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

1. Могућност ослобођања од плаћања царине и ПДВ приликом увоза добра – гимнастичких спрava које, као донацију, добија Гимнастички савез Србије од Грчке гимнастичке федерације	23
--	----

2.	Пореска стопа која се примењује на промет и увоз меда са орасима у језгру, меда са шљивама, као и намаза за палачинке који се састоји од меда и млевених ораха..	25
3.	Порески третман промета саветодавних услуга у случају када домаћа фирма ангажује страно лице, а то страно лице за исту услугу ангажује другу домаћу фирму, као и подаци које треба да садржи рачун за тај промет.	26
4.	Порески третман новчаних средстава која ЈП Спортски центар прима из буџета града за исплату зарада запослених, као и за покриће трошкова отклањања штете настале услед хаварије на грејном систему у просторијама спортске дворане	28
5.	Право на одбитак ПДВ обvezника ПДВ – Јавног предузећа за водоснабдевање, обрачунатог од стране извођача радова за промет добра и услуга који се врши у току изградње фабрике за пречишћавање воде	29
6.	Порески третман преноса целокупне имовине из предузетничке радње у привредно друштво у поступку промене правне форме	31
7.	Порески третман промета услуга организовања радионица, играоница и студија уметничког стваралаштва	32
8.	Право на рефакцију ПДВ Јеврејске општине Београд за промет комби возила плаћеног из донацијаних новчаних средстава	33
9.	Могућност ослобађања од плаћања ПДВ на увоз опреме за обраду дрвета и опреме за производњу ПВЦ подних облога	34
10.	Могућност пореског ослобођења за добра која су послата или отпремљена на територију Републике Црне Горе закључно са 7. јулом 2006. године	36
11.	Могућност ослобађања од плаћања ПДВ увоза инвалидских колица која Савез копаркапа у колицима Србије увози из Велике Британије за потребе особа са инвалидитетом – играча копаркапа у колицима, а која се не производе у Србији..	38
12.	Порески третман увоза оргуља које Римокатоличка жупа Срца Исусова у Бајским Виноградима бесплатно добија од Бискупског ординаријата из Мађарске, а које увози привредни субјект из Србије	39
13.	Ослобађање од ПДВ увоза опреме која представља улог страног лица у привредно друштво	40

ПОРЕЗ НА ДОБИТ ПРЕДУЗЕЋА

1.	Могућност преноса пореског кредита из члана 48. Закона о порезу на добит предузећа у случају гашења предузетничке радње уз истовремено оснивање друштва са ограниченим одговорношћу	43
2.	Начин обрачуна пореске амортизације	44
3.	Порески третман накнаде за коришћење или за право коришћења лиценце за софтвер коју оствари нерезидентни обvezник (резидент Уједињеног Краљевства Велике Британије и Северне Ирске) од резидентног обvezника	45

ПОРЕЗИ НА ИМОВИНУ

1. а) Порески третман преноса хартија од вредности уз накнаду у новцу	47
б) Порески третман преноса права своине на непокретности – стану у случају када су средства за куповину стана обезбеђена продајом акција у правном лицу..	47
2. Застарелост пореске обавезе пореза на пренос апсолутних права	50
3. Настанак пореске обавезе по основу пореза на пренос апсолутних права када су потписи на уговору о преносу апсолутних права оверени у суду, али пореска пријава са уговором није достављена надлежном пореском органу, као и тренутак од кога почиње да тече застарелост права на утврђивање и наплату тог пореза.....	52
4. Порески третман стицања права своине на непокретности по основу решења суда које је постало правоснажно 10.8.2004. године, којим је општини, као законском наследнику, уручена заоставштина оставиоца који није имао других законских наследника.....	53
5. Право на ослобођење од пореза на имовину у тзв. статици	55
6. Пореска обавеза на пренос апсолутних права на стану пресудом на основу признања, којом се опозива уговор о поклону	57

ПОРЕЗ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА

1. а) Да ли је физичко лице – нерезидент Републике Србије обvezник пореза на доходак грађана у случају када оствари приход од исплатиоца – правног лица са седиштем у Републици Србији?	59
б) Порески третман накнаде трошкова по основу службених путовања здравственим радницима који су радно ангажовани изван радног односа, када је у питању предузеће које се бави увозом и трговином медицинском опремом	59
2. Порески третман преноса акција у случају кад се врши конверзија акција зависних предузећа за акције холдинга	63

ПОРЕЗИ НА УПОТРЕБУ, ДРЖАЊЕ И НОШЕЊЕ ДОБАРА

1. Порески третман употребе пловећих објеката	65
---	----

ДОПРИНОСИ ЗА ОБАВЕЗНО СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ

1. Могућност ослобођења од обавезе плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање на терет средстава послодавца који запосли приправника који је члан породице оснивача и директора предузећа	68
--	----

ТАКСЕ

1. Шта се сматра одговарајућим доказом о уплати републичких административних такса у новцу када се плаћање врши електронским путем?.....	70
---	----

ЦАРИНЕ

1. Могућност ослобађања од плаћања царине при увозу употребљаваних пнеуматских спољних гума из тарифне ознаке 4012 20 90 00 Царинске тарифе за које је прописана стопа царине од 15%.....	72
2. Могућност ослобађања од плаћања увозних дажбина на допремљени путнички аутомобил марке „Застава“, тип „Југо 45 ах“ из Републике Црне Горе у Републику Србију	73
3. Ослобађање од плаћања царине на увоз моторног возила марке Mercedes-Benz који Српска православна црквена општина Ужичка добија као донацију од физичког лица	74
4. Могућност ослобођења од плаћања увозних дажбина на увоз моторног возила марке Mercedes Sprinter 315 CDI по основу инвалидности, а чија је вредност већа од 10.000 евра у динарској противвредности	75
5. Примена Споразума о слободној трговини између Савезне Републике Југославије и Руске Федерације везано за преференцијални увоз у Републику Србију из Руске Федерације.....	76
6. Могућност смањења царинске стопе за тарифну ознаку 8516 21 00 00 Царинске тарифе, са наименовањем електрични апарати за грејање простора, акумулациони (термо акумулационе пећи), за које је прописана стопа царине у висини од 15%	77
7. Плаћање увозних дажбина на попитанске попиљке из иностранства	78
8. Могућност ослобођења од плаћања царине на половне компјутере и мониторе које основна школа добија као донацију из Шведске	79

ЈАВНИ РАСХОДИ

ЈАВНЕ НАБАВКЕ

1. На који начин наручилац јавне набавке може да из поступка јавне набавке искључи понуђача који је покушао да преварном радњом тј. достављањем „непостојећих уговора“ – фалсификата обмане комисију за јавну набавку?	81
2. а) Која служба или лице је надлежно за тумачење одредби Закона о јавним набавкама?	82
б) Да ли може да се донесе одлука о додели уговора о јавној набавци мазута ако је наручилац добио само једну исправну, одговарајућу и прихватљиву понуду, а вредност јавне набавке је 6.500.000,00 динара?	82
в) Да ли је могуће да уколико у отвореном поступку јавне набавке не конкурише ни један понуђач, следећи поступак буде поступак са погађањем без претходног објављивања?	82
г) Да ли је у поступку који је хитан неопходно да понуђачи доставе сва документа као и у отвореном поступку или наручилац има право да сам процени да ли је доволjan нпр. само извод из привредног регистра за поједина, мање позната предузећа и да тражи понуде e-mailom или факсом у року од највише три дана? ..	82

---

3. На који начин би могла да се реализује јавна набавка добра – отворени туристички возићи панорамског изгледа са дизел агрегатом, с обзиром да већ четири године ова набавка не може да се реализује у отвореном поступку јер је произвођача ове врсте добра jako мало, што доводи у питање реализацију Пројекта уређења спортско-рекреативног комплекса „Ада Циганлија“ и Пројекта биостудије у напој земљи?.....	85
4. Додатне набавке добра у поступку са погађањем без претходног објављивања..	88
5. Да ли у случају јавне набавке по партијама, а у ситуацији када је поднет захтев за заштиту права за поједине партије, наручилац може да закључи уговор за партије на које није поднет захтев за заштиту права?.....	90
6. Којим документима се доказује да правном лицу, понуђачу у поступку јавне набавке није изречена правоснажна судска или управна мера забране обављања делатности која је предмет јавне набавке?	90
7. На који начин се евидентирају закључени уговори о јавној набавци када је у оквиру једне набавке мале вредности закључено више уговора?	91
8. Да ли у поступку јавне набавке коју спроводи Служба за опште и заједничке послове покрајинских органа може као понуђач да учествује Факултет техничких наука који је радио пројекте на основу којих је припремљена конкурсна документација за јавну набавку услуга израде софтвера?	92
9. Да ли се одредбе члана 55. ст. 5. и 7. Закона о јавним набавкама примењују у свим врстама поступака јавне набавке предвиђених Законом, а посебно да ли се наведене одредбе примењују код поступка са погађањем после претходног објављивања и поступка са погађањем без претходног објављивања?	93
10 Да ли се ресурси задругара (рад и средства) могу сматрати ресурсима задруге у смислу испуњавања неопходног пословног и техничког капацитета као услова за учешће у поступку јавне набавке и бодовања тих капацитета?.....	94
11.Да ли се набавка добра – компјутера и лабораторијске опреме за потребе студената у циљу остваривања потреба и задатака студирања, њиховог истраживања и експеримената, може сматрати добрима која се могу набављати у поступку са погађањем, у складу са чланом 88. Закона о јавним набавкама?....	97
12.Да ли се заједничка понуда понуђача Конзорцијума у коме је један члан страно правно лице са седиштем у Француској, а други члан домаће правно лице са седиштем у Београду, сматра домаћим понуђачем на кога може да се примени члан 55. став 5. Закона о јавним набавкама (поволнији третман за домаћег понуђача)?	98
13.Да ли се одредба члана 2. став 1. тачка 5) Закона о јавним набавкама може применити на набавке добра ради пружања штампарских услуга које врши ЈП „Службени гласник“ у обављању своје комерцијалне делатности?	99
14.Да ли у поступку јавне набавке као понуђачи могу наступати привредни субјекти који немају биланс стања за последње три обрачунске године из разлога што су ти привредни субјекти основани у последње две или једну годину?	101

РАЧУНОВОДСТВО И РЕВИЗИЈА

1. Да ли је савет зграде у обавези да саставља годишњи финансијски извештај? ... 103
2. Рачуноводствени третман купљене опреме и процене неновчаног улога у сврху улагања у друга правна лица 103
3. Вођење пословних књига огранка страног правног лица у случају када матично страно правно лице дозначи огранку девизна средства без утврђеног рока враћања, као и када се ради о улагањима у инвестиционе некретнине 105
4. Књижење теретног доставног возила набављеног путем финансијског лизинга и коришћење амортизације иако возило није откупљено у целости 106

ПОДСЕТИК

- Финансијски прописи донети у марту месецу 2007. године 107
-

ЈАВНИ ПРИХОДИ

ПОРЕЗИ

1. Порески третман приређивања игре на срећу која се спроводи посредством ПТГ саобраћаја „Србија“, тако што ПТГ саобраћај „Србија“ врши продају поштанских карата – срећки за рачун РТС – приређивача игре на срећу, при чему је укупан приход остварен од продаје поштанских карата – срећки намењен обнови Торња на Авали, као и ослобођење од пореза на доходак грађана добитника награда у овој игри

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-0265/2007-04 од 13.3.2007. год.)

1. Закон о порезу на додату вредност

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обvezник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Сагласно одредби члана 4. став 1. Закона, промет добара, у смислу овог закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (члан 5. став 1. Закона).

Ако се уз услугу врши споредно пружање услуга или споредна испорука добара сматра се да је пружена једна услуга (став 6. истог члана Закона).

Одредбом члана 8. ст. 1. и 2. Закона прописано је да је порески обvezник лице које самостално обавља промет добара и услуга, у оквиру обављања делатности, којом се сматра трајна активност произвођача, трговца или пружаоца услуга у циљу остваривања прихода, укључујући и делатност експлоатације природних богатства, пољопривреде, шумарства и самосталних занимања.

Према одредби става 4. истог члана Закона, порески обvezник је лице у чије име и за чији рачун се врши испорука добара или пружање услуга.

Обvezник је лице које врши испоруку добара, односно пружање услуга у своје име, а за рачун другог лица (став 5. члана 8. Закона).

У складу с наведеним законским одредбама, ако ПТТ саобраћај „Србија“ врши продају поштанских карата – срећки у име и за рачун РТС – приређивача игре на срећу, обvezник ПДВ за овај промет је РТС. У том случају, а имајући у виду да РТС врши промет услуге приређивања игре на срећу у оквиру које се врши и споредан промет поштанских карата – срећки, на накнаду за промет ове услуге (приход који ПТТ саобраћај „Србија“ преноси РТС по основу продаје поштанских карата – срећки) не постоји обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ, у складу с одредбом члана 25. став 2. тачка 18) Закона и одредбом члана 27. Правилника о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом и без права на одбитак претходног пореза („Сл. гласник РС“, бр. 124/04 ... 112/06, у даљем тексту: Правилник). При томе, напомињемо да обvezник ПДВ – РТС нема право на одбитак ПДВ обрачунатог од стране претходног учесника у промету, односно

плаћеног при увозу по основу промета наведене услуге (нпр. ПДВ обрачунат за промет услуге штампања поштанских карата – срећки, за промет аутомобила и других добара која ће се додељивати добитницима награда и др.).

Ако ПТГ саобраћај „Србија“ врши продају поштанских карата – срећки у своје име, а за рачун РТС, обvezник ПДВ је ПТГ саобраћај „Србија“. На накнаду за овај промет обvezник ПДВ – ПТГ саобраћај „Србија“ нема обавезу обрачунавања и плаћања ПДВ, сагласно одредби члана 25. став 2. тачка б) Закона, а ни право на одбитак претходног пореза по том основу. Такође, на накнаду коју оствари РТС за промет услуге приређивања игара на срећу (приход који ПТГ саобраћај „Србија“ преноси РТС по основу продаје поштанских карата – срећки), ПДВ се не обрачунава и не плаћа, а обvezник ПДВ – РТС нема право на одбитак ПДВ обрачунатог од стране претходног учесника у промету, односно плаћеног при увозу по основу промета наведене услуге.

2. Закон о порезу на доходак грађана

Одредбом члана 1. Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06 и 65/06-исправка, у даљем тексту: Закон) прописано је да порез на доходак грађана плаћају физичка лица која остварују доходак.

Порез на доходак грађана плаћа се на приходе из свих извора, сем оних који су посебно изузети Законом (члан 2. Закона).

Сагласно одредби члана 3. став 1. тачка 8) Закона, порезу на доходак грађана подлежу остали приходи физичког лица, које чине и приходи које обvezник оствари по основу добитака од игара на срећу.

Обvezник пореза на добитке од игара на срећу је физичко лице које оствари добитак од игара које се сматрају играма на срећу у смислу закона који уређује игре на срећу, сагласно члану 83. став 1. Закона.

Према ставу 2. тог члана Закона, порез на доходак грађана на добитке од игара на срећу плаћа се на опорезиви приход који представља сваки појединачни добитак од игара на срећу, осим оних који су ослобођени овим законом. У том смислу, ставом 5. предметног члана Закона прописано је да се порез на добитке од игара на срећу не плаћа на:

- појединачно остварени добитак од игара на срећу до износа од 15.000 динара;
- лутријске згодитке по јавним зајмовима;
- остварени добитак од игара које се приређују у играчницама (казинима) и на аутоматима.

Сагласно наведеним одредбама, Законом није прописано пореско ослобођење по основу прихода које физичко лице оствари од игара на срећу организованих ради прикупљања средстава у доброврорне сврхе.

На приходе од игара на срећу плаћа се порез на доходак грађана на друге приходе по стопи од 20% на основицу коју чини опорезиви приход (брuto приход умањен за нормиране трошкове у висини од 20%), у складу с одредбама члана 85. ст. 1. до 3. и чланом 86. Закона.

Порез на друге приходе утврђује се и плаћа по одбитку, сагласно члану 99. Закона. То значи да за сваког обvezника (резидента и нерезидента) и за сваки појединачно исплаћени приход, исплатилац обрачунава, обуставља и уплаћује порез на прописане рачуне у моменту исплате прихода, у складу с прописима који важе на дан исплате прихода (члан 101. Закона).

2. а) Право политичких странака да ПДВ обрачунаат од стране претходног учесника у промету, односно плаћен при увозу добра, одбију као претходни порез

б) Исказивање података о ПДВ у пословним књигама политичких странака, из аспекта прописа којима се уређује рачуноводство

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-236/2007-04 од 8.3.2007. год.)

а) Сагласно одредби члана 27. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту: Закон), претходни порез је износ ПДВ обрачунат у претходној фази промета добра и услуга, односно плаћен при увозу добра, а који обvezник може да одбије од ПДВ који дугује.

Према одредби члана 28. став 1. Закона прописано је да право на одбитак претходног пореза обvezник може да оствари ако добра набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку опреме, као и објекта за вршење делатности и економски деливих целина у оквиру тих објеката, односно примљене услуге, користи или ће их користити за промет добра и услуга:

- 1) који је опорезив ПДВ;
- 2) за који, у складу са чланом 24. овог закона, постоји ослобођење од плаћања ПДВ;
- 3) који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

Право на одбитак претходног пореза, према одредби члана 28. став 2. Закона, обvezник може да оствари ако поседује рачун издат од стране другог обvezника у промету о износу претходног пореза, у складу с овим законом или документ о извршеном увозу добра, у којем је исказан претходни порез, односно којим се потврђује да је primalaц или увозник тако исказани ПДВ платио приликом увоза.

Одредбом става 3. истог члана Закона, у пореском периоду у којем су испуњени услови из ст. 1. и 2. члана 28. Закона обvezник може да одбије претходни порез од дугованог ПДВ, и то:

1) обрачунати и исказани ПДВ за промет добара и услуга који је или ће му бити извршен од стране другог обvezника у промету;

2) ПДВ који је плаћен приликом увоза добара.

Сагласно одредби става 4. истог члана Закона, право на одбитак претходног пореза настаје даном испуњења услова из ст. 1-3. овог члана.

У складу с наведеним законским одредбама, а уз испуњење прописаних услова, обvezник ПДВ – политичка странка има право да ПДВ обрачунат од стране претходног учесника у промету, односно плаћен при увозу, одбије као претходни порез. Наиме, када обvezник ПДВ – политичка странка користи или ће користити набављена добра, односно примљене услуге за промет са правом на одбитак претходног пореза (промет који је опорезив ПДВ, промет за који у складу са чланом 24. Закона постоји ослобођење од плаћања ПДВ или промет који је извршен у иностранству, ако би за тај порез постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици), а под условом да поседује Законом прописану документацију, у том случају обvezник ПДВ – политичка странка има право на одбитак претходног пореза.

Међутим, када обvezник ПДВ – политичка странка користи или ће користити набављена добра, односно примљене услуге за промет без права на одбитак претходног пореза (промет за који је прописано пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза и промет који је извршен у иностранству, ако за тај промет не би постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици), као и за активности које нису предмет опорезивања ПДВ (нпр. изборна кампања), у том случају обvezник ПДВ – политичка странка нема право на одбитак ПДВ обрачунатог од стране претходног учесника у промету, односно плаћеног при увозу.

Сагласно члану 30. став 1. Закона, ако обvezник користи испоручена или увезена добра или прима услуге за потребе своје

делатности да би извршио промет добара и услуга за који постоји право на одбитак претходног пореза, као и за промет добара и услуга за који не постоји право на одбитак претходног пореза, дужан је да изврши поделу претходног пореза према економској припадности на део који има право и део који нема право да одбије од ПДВ који дугује.

У складу с наведеним законским одредбама, када обvezник ПДВ користи набављена добра или пружене услуге да би извршио промет добара и услуга за који постоји право на одбитак претходног пореза, као и за промет за који не постоји право на одбитак претходног пореза, укључујући и активности које нису предмет опорезивања ПДВ, дужан је да изврши поделу претходног пореза према економској припадности на део који може да одбије и део који не може да одбије од ПДВ који дугује.

Подела претходног пореза према економској припадности врши се на основу намене коришћења добра, односно услуга, набављених, односно примљених у пореском периоду. Наиме, обvezник ПДВ који набављена добра, односно примљене услуге у потпуности користи или ће их користити за промет добара и услуга са правом на одбитак претходног пореза (опорезив промет, промет за који је прописано пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза и промет који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици) има право на одбитак укупног износа претходног пореза. У супротном, обvezник ПДВ који набављена добра, односно примљене услуге у потпуности користи или ће их користити за промет добара и услуга без права на одбитак претходног пореза (промет за који је прописано пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза и промет који је извршен у иностранству, ако за тај промет не би постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици), активности које нису предмет опорезивања ПДВ,

нема право на одбитак ПДВ обрачунатог од стране претходног учесника у промету, односно плаћеног при увозу.

Такође, подела претходног пореза према економској припадности, тј. обиму коришћења добра или услуге, врши се и у случају када се поједино набављено добро или примљена услуга користи или ће се користити за промет са правом и промет без права на одбитак претходног пореза, укључујући и активности које нису предмет опорезивања ПДВ.

Када обvezник ПДВ за поједино набављено добро или примљену услугу не може да изврши поделу претходног пореза према економској припадности, у том случају, од ПДВ који дугује може да одбије сразмерни порески одбитак утврђен у складу с одредбама члана 30. ст. 2-5. Закона и одредбама чл. 2. и 3. Правилника о начину утврђивања и исправке сразмерног пореског одбитка („Сл. гласник РС“, бр. 67/05).

б) Политичке странке, као правна лица, претходни ПДВ исказују на рачунима групе 27 – Порез на додату вредност, према називима рачуна ове групе, док се обавезе по основу обрачунатог ПДВ исказују на групи рачуна 47 – Обавезе за порез на додату вредност, према називима рачуна ове групе, у складу са чл. 19. и 35. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и претпредузетнике („Сл. гласник РС“, бр. 114/06).

3. а) Право на одбитак претходног пореза по основу набавке теретног возила Fiat Ducato furgon 2.3 JTD 18Q путем финансијског лизинга, као и набавке горива за то возило, из аспекта Закона о ПДВ

б) Признавање права на порески кредит по основу улагања у основно средство (набављено путем финансијског лизинга), као и признавање пореске амортизације за средство набављено путем финансијског лизинга, из аспекта Закона о порезу на добит пре-дузећа

(Мишиљење Министарства финансија, бр. 413-00-69/2007-04 од 7.3.2007. год.)

а) Сагласно одредби члана 27. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту: Закон), претходни порез је износ ПДВ обрачунат у претходној фази промета добра и услуга, односно плаћен при увозу добра, а који обvezник може да одбије од ПДВ који дугује.

Према одредби члана 28. став 1. Закона прописано је да право на одбитак претходног пореза обvezник може да оствари ако добра набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку опреме, као и објеката за вршење делатности и економски деливих целина у оквиру тих објеката, односно примљене услуге, користи или ће их користити за промет добра и услуга:

- 1) који је опорезив ПДВ;
- 2) за који, у складу са чланом 24. овог закона, постоји ослобођење од плаћања ПДВ;
- 3) који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

Право на одбитак претходног пореза, према одредби члана 28. став 2. Закона, обvezник може да оствари ако поседује рачун издат од стране другог обvezника у промету о износу претходног пореза, у складу с овим законом или документ о извршеном увозу добра, у којем је исказан претходни порез, односно којим се

потврђује да је прималац или увозник тако исказани ПДВ платио приликом увоза.

Одредбом става 3. истог члана Закона, у пореском периоду у којем су испуњени услови из ст. 1. и 2. члана 28. Закона обvezник може да одбије претходни порез од дугованог ПДВ, и то:

- 1) обрачунати и исказани ПДВ за промет добара и услуга који је или ће му бити извршен од стране другог обvezника у промету;
- 2) ПДВ који је плаћен приликом увоза добара.

Сагласно одредби става 4. истог члана Закона, право на одбитак претходног пореза настаје даном испуњења услова из ст. 1-3. овог члана.

Одредбом члана 29. став 1. тачка 1) Закона прописано је да обvezник нема право на одбитак претходног пореза по основу набавке, производње и увоза путничких аутомобила, мотоцикала, пловних објеката и ваздухоплова, резервних делова, горива и потрошног материјала за њихове потребе, као и изнајмљивања, одржавања, поправки и других услуга које су повезане са коришћењем ових превозних средстава.

Фургоном, који има ознаку 1.2.2.3.3.3. YU стандарда, у складу са Правилником број 50-18559/1- Друмска возила, класификација, термини и дефиниције („Сл. лист СФРЈ“, бр. 3/84, у даљем тексту: Правилник), сматра се аутомобил за превоз терета са јединственом каросеријом (1.2.2.3.3.). Товарни простор је препрограм одвојен од простора возача.

У складу с наведеним одредбама Закона и Правилника, обvezник ПДВ има право на одбитак ПДВ обрачунатог приликом набавке теретног возила Fiat Ducato furgon 2.3 JTD 18Q путем финансијског лизинга, као и право на одбитак ПДВ обрачунатог приликом набавке горива за то возило, уз испуњење свих услова из

члана 28. Закона, с обзиром да се наведено возило не сматра путничким аутомобилом за који је одредбом члана 29. став 1. тачка 1) Закона прописано изузимање од права на одбитак претходног пореза.

б) У вези признавања права на порески кредит из члана 48. Закона о порезу на добит предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 25/01 ... 84/04), за улагања у основно средство набављено путем уговора о финансијском лизингу, као и у вези обрачуна пореске амортизације за тако набављено средство, Министарство финансија – Сектор за фискални систем дало је мишљење бр: 413-00-01452/2006-04 од 18.1.2007. године и 430-07-00320/2006-04 од 30.10. 2006. године.

4. а) Да ли је Републичка дирекција за имовину РС обвешник ПДВ за први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима у државној својини или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката?

б) Порески третман преноса уз накнаду права својине на стану у државној својини на физичко лице – закупца стана који је право закупа стекао применом Уредбе о решавању стамбених потреба изабраних, постављених и запослених лица код корисника средства у државној својини

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-0281/2007-04 од 28.2.2007. год.)

а) Одредбом члана 9. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05) прописано је да Република и њени органи, органи територијалне и локалне самоуправе, као и правна лица основана законом у циљу обављања послова државне управе, нису обvezници у смислу овог закона ако обављају промет добра и услуга из делокруга органа, односно у циљу обављања послова државне управе.

У члану 1. став 1. Закона о министарствима („Сл. гласник РС“, бр. 19/04, 84/04, 79/05) прописано је да се овим законом образују министарства и посебне организације и утврђује њихов делокруг.

Према одредби члана 21. тачка 6) Закона о министарствима, посебна организација је Републичка дирекција за имовину Републике Србије.

Одредбом члана 27. Закона о министарствима прописано је да Републичка дирекција за имовину Републике Србије води јединствену евиденцију о непокретностима и збирну евиденцију покретних ствари (по врсти и вредности) у државној својини и обавља стручне послове које се односе на: прибављање, отуђење, давање на коришћење, односно у закуп непокретности у државној својини; управљање средствима у државној својини (одржавање, осигурање); распоређивање на коришћење стамбених зграда, односно станова и пословних просторија; чување и евиденцију поклона у државној својини; укњижбу државне својине на непокретностима; старање о наплати закупнице, као и друге послове одређене законом.

У складу с наведеним законским одредбама, Републичка дирекција за имовину Републике Србије није обvezник пореза на додату вредност за први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима у државној својини или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката.

б) Одредбом члана 23. тачка 1) Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 80/02 и 135/04), а у вези с одредбом члана 2. став 1. тачка 1) Закона, прописано је да се порез на пренос апсолутних права плаћа код преноса уз накнаду права својине на непокретности.

Преносом уз накнаду, у смислу закона, не сматра се пренос апсолутног права на који се плаћа порез на додату вредност, у

складу са законом којим се уређује порез на додату вредност (члан 24а Закона).

Према томе, код преноса права својине на непокретности – стану уз накнаду, на који се не плаћа порез на додату вредност, плаћа се порез на пренос апсолутних права, осим у случајевима за које је Законом прописано право на пореско ослобођење.

Одредбом члана 31. став 1. тачка 4) Закона прописано је да се порез на пренос апсолутних права не плаћа кад физичко лице, откупом стамбене зграде или стана у друштвеној, односно државној својини са станарским правом, односно правом дугорочног закупа, стекне својину или сусвојину на тој згради или стану, сразмерно учешћу друштвеног, односно државног капитала у укупном капиталу преносиоца права.

Одредбом члана 16. став 1. Закона о становаштву („Сл. гласник РС“, бр. 50/92 ... и 101/05) прописано је да је носилац права располагања на стану у друштвеној својини и власник стана у државној својини дужан да носиоцу становарског права, односно закупцу који је то својство стекао до дана ступања на снагу тог закона, на његов захтев у писменој форми омогући откуп стана који користи, под условима прописаним тим законом.

Према одредби члана 6. став 1. тачка 1) Уредбе о решавању стамбених потреба избраних, постављених и запослених лица код корисника средстава у државној својини („Сл. гласник РС“, бр. 41/02 ... и 10/07) стамбене потребе запослених лица могу се решавати давањем становиша у закуп на одређено време са могућношћу куповине. На писмени захтев закупца стана на одређено време закуподавац ће омогућити куповину стана по тржишној цени (у даљем тексту: купопродаја стана) у складу са Уредбом (члан 48а став 1. Уредбе).

Према томе, на пренос уз накнаду права својине на стану у државној својини на физичко лице – закупца стана који је право

закупа стекао применом Уредбе о решавању стамбених потреба изабраних, постављених и запослених лица код корисника представља у државној својини (дакле, након ступања на снагу Закона о становању којим је уређено право на откуп станова), нема основа за пореско ослобођење применом одредбе члана 31. став 1. тачка 4) Закона о порезима на имовину.

Напомињемо да је, сагласно одредби члана 25. став 1. Закона, обvezник пореза на пренос апсолутних права продавац, односно преносилац права из чл. 23. и 24. Закона. Лице на које је пренето апсолутно право јемчи супсидијарно за плаћање пореза на пренос апсолутних права. Лице на које је пренето апсолутно право, које се уговором обавезало да плати порез на пренос апсолутних права, јемчи солидарно за плаћање тог пореза (члан 42. Закона).

Чинснично стање од утицаја на постојање и висину пореске обавезе, на основу пружених доказа, у сваком конкретном случају цени надлежни порески орган.

ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

1. Могућност ослобађања од плаћања царине и ПДВ приликом увоза добра – гимнастичких справа које, као донацију, добија Гимнастички савез Србије од Грчке гимнастичке федерације

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-0261/2007-04 од 16.3.2007. год.)

1. Царински закон

Одредбом члана 193. став 1. тачка 5) Царинског закона („Сл. гласник РС“, бр. 73/03, 61/05 и 85/05) прописано је да су ослобођена од плаћања увозних дажбина лица, осим физичких – на робу коју бесплатно приме из иностранства за научне, просветне, културне, спортске, хуманитарне, верске, здравствене и социјалне сврхе, као и за заштиту животне средине, осим алкохола и алкохолних пића, дуванских производа и путничких моторних возила.

Имајући у виду наведено и одредбе члана 263. став 1. Уредбе о царински дозвољеном поступању са царинском робом, пуштању царинске робе и наплати царинског дуга („Сл. гласник РС“, бр. 127/03 ... 86/06), потребно је да се царинском органу, уз захтев за коришћење повластице из наведеног члана Закона, поднесе и :

Билћен • година XLVII • бр. 3/2007

- 1) изјава или фактура иностраног пошиљаоца из које се види да се роба шаље бесплатно;
- 2) извод из одговарајућег регистра из којег се утврђује делатност корисника повластице;
- 3) изјава корисника повластице да роба служи за спортске сврхе.

2. Закон о порезу на додату вредност

Одредбом члана 26. тачка 1а) Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05) прописано је да се ПДВ не плаћа на увоз добара која се увозе на основу уговора о донацији или као хуманитарна помоћ.

Према одредби члана 1. став 1. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи („Сл. лист СРЈ“, бр. 53/01, 61/01, 36/02 и „Сл. гласник РС“, бр. 101/05), државни органи, јединице локалне самоуправе, јавна предузећа, јавне установе, друге организације и заједнице које не остварују добит, као и домаће и стране хуманитарне организације могу примати донације и хуманитарну помоћ.

Одредбом члана 2. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи прописано је да донација и хуманитарна помоћ, у смислу овог закона, могу бити у роби, осим дувана и дуванских прерађевина, алкохолних пића и путничких аутомобила, услугама, новцу, хартијама од вредности, имовинским и другим правима.

У складу с наведеним законским одредбама, на увоз гимнастичких справа које су предмет донације, а које Гимнастички савез Србије бесплатно добија од Грчке гимнастичке федерације, не плаћа се ПДВ, под условом да се увоз добара врши за рачун Гимнастичког савеза Србије, што значи да је овај савез у Јединственој царинској исправи за стављање робе у слободан промет, тј. увоз добара, издатој у складу с царинским прописима, наведен као власник робе (добара) која се увози, као и под условом да се увоз у свему врши према одредбама Закона о донацијама и

хуманитарној помоћи. Утврђивање да ли се увоз врши у складу с поменутим законом спроводи надлежни царински орган.

2. Пореска стопа која се примењује на промет и увоз меда са орасима у језгру, меда са шљивама, као и намаза за палачинке који се састоји од меда и млевених ораха

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-0252/2007-04 од 16.3.2007. год.)

Према одредби члана 23. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту: Закон), општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18%.

Одредбом става 2. тач. 1) и 2) истог члана Закона прописано је да се по посебној стопи ПДВ од 8% опорезује промет или увоз хлеба и других пекарских производа, млека и млечних производа, брашна, пећера, јестивог уља од сунцокрета, кукуруза, уљане репице, соје и маслине, јестиве масноће животињског и биљног порекла и меда, као и свежег, расхлађеног и смрзнутог воћа, поврћа, меса, рибе и јаја.

Правилником о утврђивању добара и услуга чији се промет опорезује по посебној стопи ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 108/04, 130/04-исправка, 140/04 и 65/05, у даљем тексту: Правилник), у члану 2. став 10. прописано је да се медом, у смислу члана 23. став 2. тачка 1) Закона, сматра природни мед.

У складу с наведеним одредбама Закона и Правилника, на промет и увоз природног меда, укључујући и природни мед са саћем, ПДВ се обрачунава и плаћа по посебној стопи од 8%.

На промет и увоз меда са орасима у језгру, меда са сувим шљивама, као и намаза за палачинке који се састоји од меда и млевених ораха, ПДВ се обрачунава и плаћа по општој стопи од 18%.

3. Порески третман промета саветодавних услуга у случају када домаћа фирма ангажује страно лице, а то страно лице за исту услугу ангажује другу домаћу фирмку, као и подаци које треба да садржи рачун за тај промет

(Мишиљење Министарства финансија, бр. 413-00-0297/2007-04 од 15.3.2007. год.)

1. Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обvezник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (одредба члана 5. став 1. Закона).

Одредбом члана 10. став 1. тач. 2) и 3) Закона прописано је да је порески дужник, у смислу овог закона, порески пуномоћник кога одреди страно лице које у Републици нема седиште ни сталну пословну јединицу, а које обавља промет добара и услуга у Републици, односно прималац добара и услуга, ако страно лице из тачке 2) овог става не одреди пореског пуномоћника.

Према одредбама члана 12. ст. 1. и 2. Закона, место промета услуга је место у којем пружалац услуге обавља своју делатност, а ако се промет услуга врши преко пословне јединице, местом промета услуга сматра се место пословне јединице.

Изузетно од ст. 1. и 2. овог члана, местом промета услуга сматра се место у којем прималац услуге обавља своју делатност или има пословну јединицу за коју се пружа услуга, односно место у којем прималаца услуге има седиште или пребивалиште, ако се ради о услугама саветника, инжењера, адвоката, ревизора и сличних услуга (члан 12. став 3. тачка 4) подтачка (7) Закона).

У складу с наведеним законским одредбама, када домаћи привредни субјект ангажује страно лице (лице које на територији

Републике Србије нема седиште, сталну пословну јединицу или пребивалиште) за пружање саветодавних услуга, а то страно лице за исту услугу ангажује другог домаћег привредног субјекта – обvezника ПДВ, у том случају извршена су два промета услуга који се опорезују према месту примаоца услуге.

Наиме, домаћи привредни субјект који пружа саветодавну услугу страном лицу нема обавезу да за извршени промет обрачуна и плати ПДВ, с обзиром да је место промета ових услуга иностранство, а има право на одбитак претходног пореза по том основу.

Међутим, када страно лице, које није одредило пореског пуномоћника, врши промет саветодавних услуга домаћем привредном субјекту, у том случају домаћи привредни субјект – прималац услуга, као порески дужник, има обавезу да на накнаду за извршени промет страног лица обрачуна ПДВ и да обрачунати ПДВ плати у складу са Законом.

2. Одредбама члана 42. став 3. Закона прописано је да рачун нарочито садржи следеће податке:

- 1) назив, адресу и ПИБ обvezника – издаваоца рачуна;
- 2) место и датум издавања и редни број рачуна;
- 3) назив, адресу и ПИБ обvezника – примаоца рачуна;
- 4) врсту и количину испоручених добара или врсту и обим услуга;
- 5) датум промета добара и услуга и висину авансних плаћања;
- 6) износ основице;
- 7) пореску стопу која се примењује;
- 8) износ ПДВ који је обрачунат на основицу;
- 9) напомену о пореском ослобођењу.

Према одредби члана 4. Правилника о одређивању случајева у којима нема обавезе издавања рачуна и о рачунима код којих се могу изоставити поједини подаци („Сл. гласник РС“, бр. 105/04, 140/04 и 67/05, у даљем тексту: Правилник), у рачуну који се издаје иностраном примаоцу може се изоставити подatak о ПИБ-у примаоца рачуна.

Одредбом члана 7. став 3. Правилника прописано је да порески обvezник који врши промет добара и услуга који не подлежу опорезивању, издаје рачун у којем не исказује податке из члана 42. став 3. тач. 6)-9) Закона, већ исказује укупан износ накнаде за извршен промет добара и услуга и наводи одредбу Закона којом је прописано да извршен промет добара и услуга не подлеже опорезивању.

У складу с наведеним одредбама Закона и Правилника, рачун за промет саветодавних услуга који је, у складу с одредбом члана 12. став 3. тачка 4) подтачка (7) Закона, извршен уиностранству треба да садржи следеће податке: назив, адресу и ПИБ обvezника – издаваоца рачуна; место и датум издавања и редни број рачуна; назив и адресу примаоца рачуна; врсту и обим услуга; датум промета услуга; укупан износ накнаде за извршен промет услуга, као и напомену о одредби Закона којом је прописано да извршени промет услуга не подлеже опорезивању (члан 12. став 3. тачка 4) подтачка (7) Закона).

4. Порески третман новчаних средстава која ЈП Спортски центар прима из буџета града за исплату зарада запослених, као и за покриће трошкова отклањања штете настале услед хаварије на грејном систему у просторијама спортске дворане

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-0026/2007-04 од 5.3.2007. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обvezник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Према одредби члана 17. став 1. Закона, пореску основицу код промета добара и услуга чини износ накнаде (у новцу, ствари-

ма или услугама) коју обvezник прима или треба да прими за испоручена добра или пружене услуге, укључујући субвенције које су непосредно повезане са ценом тих добара или услуга, у коју није укључен ПДВ, ако овим законом није друкчије прописано.

Сагласно наведеним законским одредбама, када обvezник ПДВ – ЈП Спортски центар прими новчана средства из буџета града за исплату зарада запослених, као и за покриће трошкова отклањања штете настале услед хаварије на грејном систему у просторијама спортске дворане, ова новчана средства не урачунају се у основицу за обрачун ПДВ примаоца средстава – ЈП Спортски центар, с обзиром да се не ради о новчаним средствима која су непосредно повезана са накнадом за промет који врши овај обvezник ПДВ.

5. Право на одбитак ПДВ обvezника ПДВ – Јавног предузећа за водоснабдевање, обрачунатог од стране извођача радова за промет добара и услуга који се врши у току изградње фабрике за пречишћавање воде

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-0204/2007-04 од 5.3.2007. год.)

Сагласно одредби члана 27. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту: Закон), претходни порез је износ ПДВ обрачунат у претходној фази промета добра и услуга, односно плаћен при увозу добра, а који обvezник може да одбије од ПДВ који дугује.

Према одредби члана 28. став 1. Закона, право на одбитак претходног пореза обvezник може да оствари ако добра набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку опреме, као и објеката за вршење делатности и економски дељивих целина у

оквиру тих објеката, односно примљене услуге, користи или ће их користити за промет добра и услуга:

- 1) који је опорезив ПДВ;
- 2) за који, у складу са чланом 24. овог закона, постоји ослобођење од плаћања ПДВ;
- 3) који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

Право на одбитак претходног пореза, према одредби члана 28. став 2. Закона, обвезник може да оствари ако поседује рачун издат од стране другог обвезника у промету о износу претходног пореза, у складу с овим законом или документ о извршеном увозу добра, у којем је исказан претходни порез, односно којим се потврђује да је primalaц или увозник тако исказани ПДВ платио приликом увоза.

Одредбом става 3. истог члана Закона, у пореском периоду у којем су испуњени услови из ст. 1. и 2. члана 28. Закона обвезник може да одбије претходни порез од дугованог ПДВ, и то:

- 1) обрачунати и исказани ПДВ за промет добра и услуга који је или ће му бити извршен од стране другог обвезника у промету;
- 2) ПДВ који је плаћен приликом увоза добра.

Право на одбитак претходног пореза настаје даном испуњења услова из ст. 1-3. овог члана (став 4. истог члана Закона).

У складу с наведеним законским одредбама, а уз испуњење прописаних услова, обвезник ПДВ – Јавно предузеће за водоснабдевање има право да ПДВ обрачунат за промет добра и услуга који се врши у току изградње фабрике за пречишћавање воде, а који је исказан у рачунима (привременим ситуацијама) извођача радова, овереним од стране надзорног органа, одбије као претходни порез од ПДВ који дугује, с обзиром да ће, према наводима из дописа, набављена добра и примљене услуге користити за промет са правом на одбитак претходног пореза.

6. Порески третман преноса целокупне имовине из предузетничке радње у привредно друштво у поступку промене правне форме

(Мишиљење Министарства финансија, бр. 413-00-1471/2006-04 од 5.3.2007. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Према одредби члана 6. став 1. тачка 1) Закона, прометом добара и услуга, у смислу овог закона, не сматра се пренос целокупне или дела имовине, са или без накнаде, или као улог, ако је стицалац порески обвезник или тим преносом постане порески обвезник и ако продужи да обавља исту делатност.

Одредбом члана 2. Правилника о утврђивању преноса целокупне или дела имовине, са или без накнаде, или као улог, који се не сматра прометом добара и услуга у смислу Закона прописано је да се прометом добара и услуга који, у смислу члана 6. став 1. тачка 1) Закона, не подлеже ПДВ сматра пренос целокупне имовине код статусне промене привредног друштва и промене правне форме привредног друштва, у складу са законом којим се уређују привредна друштва, односно у поступку редовног промета, ликвидације и стечаја.

У складу с наведеним одредбама Закона и Правилника, на пренос целокупне имовине обвезника ПДВ – предузетничке радње у привредно друштво у поступку промене правне форме, ПДВ се не обрачунава и не плаћа, под условом да је стицалац целокупне имовине – привредно друштво порески обвезник или да је тим преносом постао порески обвезник, као и под условом да је продужио да обавља исту делатност коју је обављао преносилац целокупне имовине – предузетничка радња.

7. Порески третман промета услуга организовања радионица, играоница и студија уметничког стваралаштва

(Мисиљење Министарства финансија, бр. 011-00-0039/2007-04 од 2.3.2007. год.)

Одредбом члана 3. тачка 1) Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добра и пружање услуга које порески обvezник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности.

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добра из члана 4. овог закона (члан 5. став 1. Закона).

Према одредби члана 23. став 1. Закона, општа стопа ПДВ за опорезиви промет добра и услуга или увоз добра износи 18%.

Одредбом члана 25. став 2. тачка 14) Закона прописано је пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза за услуге из области културе и са њима непосредно повезаног промета добра и услуга, од стране лица чија делатност није усмерена ка остваривању добити, а која су регистрована за ту делатност.

Сагласно одредбама члана 25. Правилника о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом и без права на одбитак претходног пореза („Сл. гласник РС“, бр. 124/04, 140/04, 27/05, 54/05, 68/05, 58/06 и 112/06), пореско ослобођење из члана 25. став 2. тачка 14) Закона односи се на услуге из области културе које пружају лица регистрована за обављање ове делатности у складу с прописима који уређују област културе, као и на њима непосредно повезани промет добра и услуга, од стране лица чија делатност није усмерена ка остваривању добити, а којима се сматрају: позоришна и музичка делатност, делатност музеја и галерија, делатност архива, делатност заштите културних добара, делатност заштите историјских споменика, делатност библиотека, као и делатност зоолошких вртова и ботаничких башти.

У складу с наведеним одредбама Закона и Правилника, а с обзиром да одредбом члана 25. став 2. тачка 14) Закона за промет услуга организовања радионица, играоница и студија уметничког стваралаштва није прописано пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза, на накнаду за промет ових услуга ПДВ се обрачунава и плаћа по општој стопи од 18%, а обvezник ПДВ – Културно-образовни центар има право на одбитак претходног пореза у складу са Законом.

8. Право на рефакцију ПДВ Јеврејске општине Београд за промет комби возила плаћеног из донација новчаних средстава

(Мишиљење Министарства финансија, бр. 413-00-1128/2006-04 од 1.3.2007. год.)

Одредбом члана 55. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да право на рефакцију ПДВ, на основу поднетог захтева, имају традиционалне цркве и верске заједнице – Српска православна црква, Исламска заједница, Католичка црква, Словачка Евангелистичка црква а.в, Јеврејска заједница, Реформаторска хришћанска црква и Евангелистичка хришћанска црква а.в. (у даљем тексту: традиционалне цркве и верске заједнице), за добра која им се испоручују у Републици или која увозе, као и за услуге које им се пружају, а који су непосредно повезани са верском делатношћу, под условом да је:

- 1) промет добара и услуга, односно увоз добара опорезив;
- 2) ПДВ за испоручена добра, односно пружене услуге исказан у рачуну, у складу са чланом 42. овог закона, као и да је рачун плаћен, односно да је ПДВ који се дугује по основу увоза добара претходно плаћен.

Сагласно члану ба Правилника о поступку остваривања права на повраћај ПДВ и о и начину и поступку рефакције ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 107/04 и 65/05), добрима и услугама непосред-

но повезаним са верском делатношћу у смислу члана 55. Закона, сматрају се:

- 1) свеће и материјал за производњу свећа;
- 2) тамјан и материјал за производњу тамјана;
- 3) брикети;
- 4) уље и вино за обредне сврхе;
- 5) брашно и бесквасни хлеб за обредне сврхе;
- 6) свете сасуде и обредни симболи;
- 7) одежде за свештенике и верске службенике и материјал за производњу ових одежди;
- 8) грађевинске услуге и грађевински материјал који се користи за изградњу, реконструкцију, конзерваторске и рестаураторске радове и одржавање храмова и других здања повезаних са мисионарском делатношћу традиционалних цркава и верских заједница, укључујући и материјал за израду иконостаса и иконописање;
- 9) богослужбене књиге, верски календари и друга верска издања, као и папир за штампање тих издања;
- 10) оргуље.

Сагласно наведеном, Јеврејска општина Београд нема право на рефакцију ПДВ за промет комби возила плаћеног из донираних новчаних средстава, с обзиром да за остваривање овог права не постоји законски основ.

9. Могућност ослобађања од плаћања ПДВ на увоз опреме за обраду дрвета и опреме за производњу ПВЦ подних облога

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-0199/2007-04 од 28.2.2007. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обvezник изврши у

Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Увозом добара, у складу с одредбом члана 7. Закона, сматра се сваки унос добара у царинско подручје Републике.

Одредбом члана 23. став 1. Закона прописано је да општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18%.

Према одредбама члана 26. Закона, ПДВ се не плаћа на увоз добара:

1) чији промет је, у складу са чланом 24. став 1. тач. 5), 10), 11) и 13)-16б) и чланом 25. став 1. тач. 1) и 2) и став 2. тач. 5) и 10) овог закона, ослобођен ПДВ;

1а) која се увозе на основу уговора о донацији, односно као хуманитарна помоћ;

1б) која су извезена, а која се у Републику враћају непродата или зато што не одговарају обавезама које произистичу из уговора, односно пословног односа на основу којег су била извезена;

1в) која се, у оквиру царинског поступка, уносе у слободне царинске продавнице;

2) која се, у оквиру царинског поступка, привремено увозе и поново извозе, као и стављају у царински поступак активног оплемењивања са системом одлагања;

3) која се, у оквиру царинског поступка, привремено извозе и у непромењеном стању поново увозе;

4) за која је, у оквиру царинског поступка, одобрен поступак прераде под царинском контролом;

5) у оквиру царинског поступка, над транзитом робе;

6) за која је, у оквиру царинског поступка, одобрен поступак царинског складиштења;

7) за која је, у складу са чланом 192. и чланом 193. став 1. тачка 6) Царинског закона („Сл. гласник РС“, бр. 73/03) прописано ослобођење од царине, осим на увоз моторних возила.

У складу с наведеним одредбама Закона, на увоз опреме за обраду дрвета (сушара за дрво, машина за вишеслојно расецање

фризе, линија за производњу горњег слоја паркета и линија за спајање паркетних плоча), као и опреме за производњу ПВЦ подних облога, ПДВ се обрачунава и плаћа по општој стопи од 18%, с обзиром да за увоз ових добара одредбама члана 26. Закона није прописано пореско ослобођење.

При томе, напомињемо да обвезник ПДВ има право на одбитак ПДВ плаћеног при увозу добара, уз испуњење услова прописаних одредбама члана 28. Закона.

10. Могућност пореског ослобођења за добра која су послата или отпремљена на територију Републике Црне Горе закључно са 7. јулом 2006. године

(Мисиљење Министарства финансија, бр. 413-00-00221/2007-04 од 28.2.2007. год.)

Одредбом члана 24. став 1. тач. 2) и 3) Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза, тј. да се ПДВ не плаћа на промет добара која обвезник, односно инострани прималац или треће лице, по његовом налогу, шаље или отпрема у иностранство.

У складу с одредбом члана 3. став 1. Правилника о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом и без права на одбитак претходног пореза („Сл. гласник РС“, бр. 124/04, 140/04, 27/05, 54/05, 68/05, 58/06 и 112/06), пореско ослобођење из члана 24. став 1. тач. 2) и 3) Закона за добра која се шаљу или отпремају у иностранство (у даљем тексту: извоз добара), обвезник може да оствари ако поседује извозну декларацију, односно оверену копију извозне декларације о извршеном извозу добара издату у складу с царинским прописима.

Одредбама члана За ст. 1. и 2. Правилника о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом и без права на одбитак претходног пореза („Сл. гласник РС“, бр. 124/04,

140/04, 27/05, 54/05, 68/05) које су се примењивале до 8. јула 2006. године, тј. до дана ступања на снагу Правилника о изменама и допунама Правилника о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом и без права на одбитак претходног пореза („Сл. гласник РС“, бр. 58/06), било је прописано да пореско ослобођење из члана 24. став 1. тач. 2) и 3) Закона за добра која се шаљу или отпремају у Републику Црну Гору, обvezник ПДВ може да оствари под условом да су добра отпремљена на територију Републике Црне Горе, при чему су као докази да је извршено отпремање добара служили:

- 1) Евиденциона јединствена царинска исправа издата у складу с царинским прописима (у даљем тексту: Евиденциона исправа);
- 2) извод из пословног рачуна обvezника ПДВ да је за отпремљена добра извршен пренос новчаних средстава са пословног рачуна примаоца добара на пословни рачун обvezника ПДВ – испоручиоца добара;
- 3) копија документа којим се потврђује да је извршено царинање добара на територији Републике Црне Горе у којем је исказан ПДВ или утврђено пореско ослобођење, издатог од стране царинског органа у складу с царинским прописима Републике Црне Горе;
- 4) доказ о извршеној продаји девиза Народној банци Србије, односно оствареној динарској противвредности од продаје тих девиза.

Сагласно наведеном, за слање и отпремање добара у Републику Црну Гору, закључно са 7. јулом 2006. године, пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза обvezник може да оствари ако поседује наведене доказе, при чему напомињемо да, када се ради о испуњености услова прописаног одредбом члана За став 2. тачка 4) Правилника о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом и без права на одбитак претходног пореза („Сл. гласник РС“, бр. 124/04, 140/04, 27/05, 54/05 и 68/05), према мишљењу Министарства финансија

услов се сматра испуњеним независно од тога да ли су девизе про-
дате Народној банци Србије или некој пословној банци.

**11. Могућност ослобађања од плаћања ПДВ увоза инвалидских
колица која Савез кошаркаша у колицима Србије увози из Велике
Британије за потребе особа са инвалидитетом – играча
кошаркаша у колицима, а која се не производе у Србији**

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-266/2007-04 од
28.2.2007. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обvezник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Сагласно одредби члана 7. Закона, увоз је сваки унос добара у царинско подручје Републике.

Одредбом члана 26. став 1. тачка 7) Закона прописано је да се ПДВ не плаћа на увоз добара за која је, у складу са чланом 192. и чланом 193. став 1. тачка 6) Царинског закона („Сл. гласник РС“, бр. 73/03) прописано ослобођење од царине, осим на увоз моторних возила.

Према одредби члана 192. тачка 13) Царинског закона, ослобођени су од плаћања увозних дажбина организације лица са посебним потребама (глуви и наглуви, слепи и слабовиди, дистрофичари, параплегичари, оболели од неуромишићних болести и др.), односно чланови тих организација – на специфичну опрему, уређаје и инструменте и на њихове резервне делове и на потрошни материјал за коришћење те опреме који се не производе у Србији.

У складу с наведеним законским одредбама, на увоз инвалидских колица која Савез кошаркаша у колицима Србије увози из Велике Британије за потребе особа са инвалидитетом – играча кошаркаша у колицима, а која се не производе у Србији, ПДВ се не обрачунава и не плаћа, под условом да се увоз врши за рачун организације лица са посебним потребама – Савеза кошаркаша у колицима Србије или чланова те организације, што значи да су ова лица у Јединственој царинској исправи за стављање робе у слободан промет, тј. увоз добара, издатој у складу с царинским прописима, наведена као власници робе (добара) која се увози.

12. Порески третман увоза оргуља које Римокатоличка жупа Срца Исусова у Бачким Виноградима бесплатно добија од Бискупског ординаријата из Мађарске, а које увози привредни субјект из Србије

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-223/2007-04 од 27.2.2007. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Сагласно одредби члана 26. став 1. тачка 1а) Закона, ПДВ се не плаћа на увоз добара која се увозе на основу уговора о донацији, односно као хуманитарна помоћ.

Према одредби члана 1. став 1. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи („Сл. лист СРЈ“, бр. 53/01, 61/01, 36/02 и „Сл. гласник РС“, бр. 101/05), државни органи, јединице локалне самоуправе, јавна предузећа, јавне установе, друге организације и заједнице које не остварују добит, као и домаће и стране хуманитарне организације могу примати донације и хуманитарну помоћ.

Одредбом члана 2. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи прописано је да донација и хуманитарна помоћ, у смислу овог закона, могу бити у роби, осим дувана и дуванских прерађевина, алкохолних пића и путничких аутомобила, услугама, новцу, хартијама од вредности, имовинским и другим правима.

У складу с наведеним законским одредбама, на увоз оргулja које бесплатно добија Римокатоличка жупа Срца Исусова у Бачким Виноградима од Бискупског ординаријата из Мађарске, а које увози привредни субјект из Србије, ПДВ се не плаћа, под условом да се увоз оргулja врши за рачун Римокатоличке жупе Срца Исусова, што значи да је Римокатоличка жупа Срца Исусова у Јединственој царинској исправи за стављање робе у слободан промет, тј. увоз добра, издатој у складу с царинским прописима, наведена као власник добра које се увози, као и под условом да се увоз у свему врши према одредбама Закона о донацијама и хуманитарној помоћи. Утврђивање да ли се увоз врши у складу с поменутим законом спроводи надлежни царински орган.

13. Ослобађање од ПДВ увоза опреме која представља улог страгог лица у привредно друштво

(Мисије Министарства финансија, бр. 413-00-00186/2007-04 од 26.2.2007. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту:

Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обvezник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Одредбом члана 6. став 1. тачка 1) Закона прописано је да се прометом добара и услуга, у смислу овог закона, не сматра пренос целокупне или дела имовине, са или без накнаде, или као улог, ако је стицаљац порески обvezник или тим преносом постане порески обvezник и ако продужи да обавља исту делатност.

Наведена законска одредба не односи се на увоз добара која представљају улог страног лица у привредно друштво.

Сагласно одредби члана 7. Закона, увоз је сваки унос добара у царинско подручје Републике.

Према одредбама члана 26. Закона, ПДВ се не плаћа на увоз добара:

1) чији промет је, у складу са чланом 24. став 1. тач. 5), 10), 11) и 13)-16б) и чланом 25. став 1. тач. 1) и 2) и став 2. тач. 5) и 10) овог закона, ослобођен ПДВ;

1а) која се увозе на основу уговора о донацији, односно као хуманитарна помоћ;

1б) која су извезена, а која се у Републику враћају непродаја или зато што не одговарају обавезама које проистичу из уговора, односно пословног односа на основу којег су била извезена;

1в) која се, у оквиру царинског поступка, уносе у слободне царинске продавнице;

2) која се, у оквиру царинског поступка, привремено увозе и поново извозе, као и стављају у царински поступак активног оплемењивања са системом одлагања;

- 3) која се, у оквиру царинског поступка, привремено извозе и у непромењеном стању поново увозе;
- 4) за која је, у оквиру царинског поступка, одобрен поступак прераде под царинском контролом;
- 5) у оквиру царинског поступка, над транзитом робе;
- 6) за која је, у оквиру царинског поступка, одобрен поступак царинског складиштења;
- 7) за која је, у складу са чланом 192. и чланом 193. став 1. тачка 6) Царинског закона („Сл. гласник РС“, бр. 73/03) прописано ослобођење од царине, осим на увоз моторних возила.

У складу с наведеним законским одредбама, на увоз опреме коју чине линија за производњу, сечење и заваривање индустријских решетака и машина за перфорирање и сечење пљоснатих трака, а која представља улог страног лица у привредно друштво, ПДВ се обрачунава и плаћа, с обзиром да за увоз ових добара одредбама члана 26. Закона није прописано пореско ослобођење.

При томе, напомињемо да обvezник ПДВ – привредно друштво, уз испуњење услова прописаних одредбама члана 28. Закона, има право на одбитак ПДВ плаћеног при увозу тих добара која представљају улог страног лица у то друштво.

ПОРЕЗ НА ДОБИТ ПРЕДУЗЕЋА

1. Могућност преноса пореског кредита из члана 48. Закона о порезу на добит предузећа у случају гашења предузетничке радње уз истовремено оснивање друштва са ограниченој одговорношћу
(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-07-00374/2006-04 од 12.3.2007. год.)

У складу са чланом 48. Закона о порезу на добит предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 25/01, 80/02, 43/03 и 84/04, у даљем тексту: Закон) обvezнику који изврши улагања у основна средства у сопственој регистрованој делатности признаје се право на порески кредит у висини од 20% (40% за мала предузећа) извршеног улагања, с тим што не може бити већи од 50% (70% за мала предузећа) обрачунатог пореза у години у којој је извршено улагање.

У случају када оснивач изврши гашење предузетничке радње уз истовремено оснивање друштва са ограниченој одговорношћу, Министарство финансија указује на следеће:

Према члану 94. ст. 2. и 3. Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01 ... 65/06), између осталог, обvezник – предузетник који води пословне књиге, а у току године трајно одјави обављање самосталне делатности, дужан је да поднесе пореску пријаву и порески биланс, као и документацију из члана 93. став 2. овог закона (биланс успеха, биланс стања и др.), у року од 30 дана од дана престанка обављања делатности, при чему порески орган, после извршеног поступка контроле, доноси решење којим се утврђује коначна обавеза на име пореза, до дана

престанка обављања делатности. Израдом и подношењем завршних финансијских извештаја и коначног пореског биланса и пореске пријаве, као и измирењем утврђених пореских обавеза, предузећник престаје да постоји као порески обvezник.

Новоосновано друштво са ограниченој одговорношћу, у складу са чланом 64. Закона, подноси пореску пријаву од дана уписа у регистар надлежног органа, у којој даје процену прихода, расхода и добити за ту годину.

Према томе, са пореског становишта, а у складу са Законом, Министарство финансија сматра да у овом случају нема основа за пренос пореског кредита, из члана 48. Закона, који је користила предузећничка радња, на новоосновано друштво са ограниченој одговорношћу, што је и наведено у мишљењу Министарства финансија бр: 430-07-112/2004-04 од 5.4.2004. године, односно да треба поступати у складу са овако датим мишљењем.

2. Начин обрачуна пореске амортизације

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-00276/2007-04 од 1.3.2007. год.)

Према члану 38. Закона о порезу на добит предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 25/01... 84/04, у даљем тексту: Закон), порески период за који се обрачунава порез на добит је пословна година, при чему је пословна година календарска година, осим у случају престанка или отпочињања обављања делатности у току године, укључујући и статусне промене.

Чланом 4. Правилника о начину разврставања сталних средстава по групама и начину утврђивања амортизације за пореске сврхе („Сл. гласник РС“, бр. 116/04, у даљем тексту: Правилник), уређено је да се амортизација за стална средства разврстана у групе амортизације од II до V утврђује применом дегресивне методе на укупну вредност средстава разврстаних по појединој групи. Амортизација се обрачунава применом прописане стопе, у првој години на набавну вредност, а у наредним годинама на износ неотписане вредности сталних средстава групе (салдо групе) утврђене на крају претходне године, увећане за вредност прибављених и умањене за вредност отуђених сталних средстава из те групе током године.

Обрачун амортизације сталних средстава разврстаних у групе амортизације од II до V врши се на Обрасцу ОА – Обрачун амортизације сталних средстава.

Према томе, обрачун годишње пореске амортизације за сваку од амортизационих група (од II до V) врши се применом прописане стопе за ту групу сталних средстава на одговарајућу основицу утврђену у колони 5 Обрасца ОА (почетни салдо групе увећан за прибављена и умањен за отуђена стална средства, независно од тога када су у току године средства прибављена, односно отуђена).

На исти начин пореска амортизација обрачунава се, у складу са Законом и Правилником, и у случају када је порески период за који се саставља порески биланс краћи од календарске године.

3. Порески третман накнаде за коришћење или за право коришћења лиценце за софтвер коју оствари нерезидентни обvezник (резидент Уједињеног Краљевства Велике Британије и Северне Ирске) од резидентног обvezника

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-07-00007/2007-04 од 26.2.2007. год.)

У складу са чланом 40. став 1. Закона о порезу на добит предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 25/01... 84/04, у даљем тексту: Закон), на приходе које оствари нерезидентни обvezник од резидентног обvezника на основу дивиденди и удела у добити у правном лицу, ауторских накнада, камата, капиталних добитака и накнада по основу закупа непокретности и покретних ствари, обрачунава се и плаћа порез по одбитку по стопи од 20%, ако међународним уговором о избегавању двоструког опорезивања није друкчије уређено. Ауторском накнадом, у складу са чланом 20. Закона, сматра се накнада по основу ауторског права и права индустријске својине.

Чланом 12. став 3. важећег Споразума између СФРЈ и Уједињеног Краљевства Велике Британије и Северне Ирске о избегавању двоструког опорезивања у односу на порезе на доходак („Сл. лист СФРЈ – Међународни уговори“, бр. 7/82, у даљем тексту: Споразум), уређено је да израз „ауторске накнаде“ употребљен у

овом члану означава плаћања сваке врсте примљена као накнада за коришћење или за право коришћења ауторског права на књижевно, уметничко или научно дело, патент, заштитни знак, напрт или модел, план, тајну формулу или поступак, или за коришћење или за право коришћења индустријске, комерцијалне или научне опреме или за обавештења која се односе на индустријска, комерцијална или научна искуства.

У складу са ставом 2. истог члана Споразума, такве ауторске накнаде могу се опорезовати и у држави уговорници у којој настају и сагласно закону те државе, али тако да разрезан порез не прелази 10% од бруто износа ауторских накнада.

Такође, према члану 20. став 4. Закона о ауторским и сродним правима („Сл. лист СЦГ“, бр. 61/04), ако је ауторско дело рачунарски програм, умножавањем (а што је предмет заштите ауторског права) се сматра и смештање целог или дела програма у меморију рачунара, односно пуштање програма у рад на рачунару.

Накнаде за коришћење или за право коришћења лиценце за софтвер, односно лиценце за имплементацију и употребу софтвера, спадају у дефиницију ауторске накнаде, која је наведена у члану 12. Споразума. При томе, уколико се ради о накнади за коришћење или за право коришћења, а не о преносу целокупног права својине на софтвер, ауторском накнадом сматра се како накнада која се исплаћује за коришћење или за право коришћења ауторског права на софтвер за комерцијалну експлоатацију (нпр. даља дистрибуција софтвера), тако и накнада која се односи на коришћење или на право коришћења софтвера за пословну – сопствену употребу од стране обvezника коме се софтвер уступа на коришћење, с обзиром да се у овим случајевима ради само о различитом обиму датог права на коришћење.

Према томе, а имајући у виду да се, у конкретном случају, ради о накнади за давање права на коришћење софтвера, којим су пренета делимична права на коришћење софтвера, који банка користи за обављање пословне делатности, као и да се та накнада сматра ауторском накнадом у смислу Закона и Споразума, постоји обавеза обрачунавања и плаћања пореза по одбитку по стопи од 10% од бруто износа ауторских накнада, сагласно члану 12. став 2. Споразума.

ПОРЕЗИ НА ИМОВИНУ

- 1. а) Порески третман преноса хартија од вредности уз накнаду у новицу**
- б) Порески третман преноса права својине на непокретности – стану у случају када су средства за куповину стана обезбеђена про-дајом акција у правном лицу**

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-00286/2007-04 од 2.3.2007. год.)

а) Одредбом члана 23. тачка 3) Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 80/02 и 135/04) прописано је да се порез на пренос апсолутних права плаћа код преноса уз накнаду удела у правном лицу и хартија од вредности.

Преносом уз накнаду, у смислу Закона, не сматра се пренос апсолутног права на који се плаћа порез на додату вредност, у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност (члан 24а Закона).

Према одредби члана 25. став 2. тачка 5) Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04 ... и 61/05), ПДВ се не плаћа на промет удела, хартија од вредности, поштанских вредносница, таксених и других важећих вредносница по њиховој утиснутој вредности у Републици.

Дакле, на пренос уз накнаду хартија од вредности (у конкретном случају: акција издаваоца Messer Tehnogas AD) порез на пренос апсолутних права се плаћа.

На пренос апсолутних права на хартијама од вредности уз накнаду у новцу, у Централном регистру, истовремено са салдирањем новца од стране Централног регистра, порез на пренос апсолутних права плаћа се по одбитку од тржишне вредности пренетог апсолутног права, без умањења за накнаде које обvezник плаћа у поступку спровођења преноса права пред Централним регистром, као пореске основице (члан 39а став 1. Закона). У том случају, Централни регистар за сваког обvezника пореза на пренос апсолутних права у име и за рачун обvezника обрачунава, обуставља и уплаћује на прописани рачун јавних прихода порез на пренос апсолутних права.

Дакле, лице које је порески обvezник по основу продаје акција у правном лицу није у обавези да подноси пореску пријаву за утврђивање пореза на пренос апсолутних права, с обзиром да је у његово име и за његов рачун порез на пренос апсолутних права по том основу требало да обрачуна, обустави и уплати на прописани рачун јавних прихода Централни регистар, депо и клиринг хартија од вредности.

б) Одредбом члана 23. тачка 1), а у вези са чланом 2. став 1. тачка 1) Закона о порезима на имовину прописано је да се порез на пренос апсолутних права плаћа код преноса права својине на непокретности уз накнаду.

Непокретностима се, у смислу Закона, сматрају: земљиште, стамбене и пословне зграде, станови, пословне просторије, гараже, зграде и просторије за одмор и рекреацију и други грађевински објекти, односно њихови делови (члан 2. став 2. Закона).

Преносом уз накнаду, у смислу Закона, не сматра се пренос апсолутног права на који се плаћа порез на додату вредност, у

складу са законом којим се уређује порез на додату вредност (члан 24а Закона).

С тим у вези, када се на пренос права својине на непокретности – стану не плаћа порез на додату вредност, плаћа се порез на пренос апсолутних права (осим у случајевима за које је Законом о порезима на имовину прописано право на пореско ослобођење).

Према одредби члана 25. став 1. Закона, обвезник пореза на пренос апсолутних права је продавац, односно преносилац права из чл. 23. и 24. Закона.

Према одредби члана 36. став 1. Закона, обвезник пореза на пренос апсолутних права дужан је да поднесе пореску пријаву, са тачним подацима, у року од 10 дана од дана настанка пореске обавезе са одговарајућом документацијом потребном за утврђивање пореске обавезе, осим у случају из члана 39а Закона.

Лице на које је пренето апсолутно право, које се уговором обавезало да плати порез на пренос апсолутних права, јемчи солидарно за плаћање тог пореза (члан 42. став 2. Закона).

Имајући у виду да је у конкретном случају физичко лице–купац, сагласно одредби члана 7. Уговора о купопродаји стана, закљученог у Врњачкој бањи 6.2.2007. године, преузео обавезу плаћања „пореза на промет“, у конкретном случају он је солидарни јемац за плаћање тог пореза.

То значи да порески орган има право да захтева да обавезу по основу пореза на пренос апсолутних права измири купац као солидарни јемац, без претходног покушаја да ту обавезу наплати од продавца односно преносиоца апсолутног права.

На постојање пореске обавезе није од утицаја што је купац, као солидарни јемац, средства за куповину стана обезбедио продајом акција у правном лицу, на коју продају се плаћају прописане пореске обавезе.

Чињенично стање од утицаја на постојање и висину пореске обавезе, на основу пружених доказа, у сваком конкретном случају цени надлежни порески орган.

2. Застарелост пореске обавезе пореза на пренос апсолутних права

(Мишиљење Министарства финансија, бр. 413-00-00274/2007-04 од 28.2.2007. год.)

1. Према одредби члана 29. ст. 1. и 6. Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 80/02 и 135/04), пореска обавеза настаје даном закључења уговора о преносу апсолутних права. Ако уговор о преносу апсолутног права није пријављен или је пријављен неблаговремено, сматраће се да је пореска обавеза настала даном сазнања надлежног пореског органа за пренос.

Обвезник пореза на пренос апсолутних права дужан је да поднесе пореску пријаву, са тачним подацима, у року од 10 дана од дана настанка пореске обавезе са одговарајућом документацијом потребном за утврђивање пореске обавезе, осим у случају из члана 39а Закона (члан 36. став 1. Закона).

Према одредби члана 114. ст. 3. и 4. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС“, бр. 80/02 ... и 62/06), ако порески обвезник не поднесе пореску пријаву, у складу са законом, право Пореске управе на утврђивање пореза и споредних пореских давања застарева за пет година од првог дана наредне године од године у којој је требало утврдити порез, односно споредно пореско давање.

С обзиром да обавезу подношења пореске пријаве има обвезник, када то лице надлежном пореском органу не пријави уговор о преносу апсолутних права (не поднесе пореску пријаву са документацијом потребном за утврђивање пореске обавезе), пореска обавеза настаје даном сазнања пореског органа за пренос.

Имајући у виду да се порез утврђује када је пореска обавеза настала, рок застарелости по уговору који није пријављен или није благовремено пријављен надлежном пореском органу почиње да тече од првог дана наредне године од године у којој је надлежни порески орган сазнао за пренос.

Право Пореске управе на наплату пореза и споредних пореских давања застарева за пет година од првог дана наредне

године од године у којој је утврђен порез односно споредно пореско давање (члан 114. ст. 2. и б. Закона о пореском поступку и пореској администрацији).

Ако, у конкретном случају, обвезник није пореском органу (надлежном према месту где се налази непокретност која је била предмет промета) поднео пореску пријаву са документацијом потребном за утврђивање пореске обавезе – право на утврђивање пореза по конкретном уговору о купопродаји није застарело.

Упис права на непокретности у земљишним, катастарским и другим јавним књигама не може се вршити без доказа о плаћеном порезу на пренос апсолутних права (члан 38а Закона).

Уколико лице располаже доказом да је пореска пријава на пренос апсолутних права поднета пореском органу, односно да је порез по том основу утврђен и наплаћен, потребно је да тај доказ пружи пореском органу.

По утврђивању и наплати пореза, у конкретном случају, надлежни порески орган је овлашћен да изда доказ о томе.

2. Према одредби члана 25. став 1. Закона, обвезник пореза на пренос апсолутних права је продавац, односно преносилац права из чл. 23. и 24. Закона.

Лице на које је пренето апсолутно право јемчи супсидијарно за плаћање пореза на пренос апсолутних права. Лице на које је пренето апсолутно право које се уговором обавезало да плати порез на пренос апсолутних права јемчи солидарно за плаћање тог пореза (члан 42. Закона).

У конкретном случају, порески обвезник је продавац непокретности, а купац јемчи супсидијарно за плаћање пореза на пренос апсолутних права по том основу (имајући у виду да се наведеним уговором о купопродаји непокретности – стана купац није обавезао да плати порез на пренос апсолутних права).

Супсидијарно јемство значи да је купац дужан да измири пореску обавезу уколико порески орган не успе да је наплати од продавца, као обвезника. Дакле, купац је, у конкретном случају, дужник другог реда.

3. Настанак пореске обавезе по основу пореза на пренос апсолутних права када су потписи на уговору о преносу апсолутних права оверени у суду, али пореска пријава са уговором није достављена надлежном пореском органу, као и тренутак од кога почиње да тече застарелост права на утврђивање и наплату тог пореза

(Мисиљење Министарства финансија, бр. 430-03-00051/2007-04 од 26.2.2007. год.)

Према одредби члана 29. ст. 1. и 6. Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 80/02 и 135/04), пореска обавеза настаје даном закључења уговора о преносу апсолутних права. Ако уговор о преносу апсолутног права није пријављен или је пријављен неблаговремено, сматраће се да је пореска обавеза настала даном сазнања надлежног органа за пренос.

Обvezник пореза на пренос апсолутних права дужан је да поднесе пореску пријаву, са тачним подацима, у року од 10 дана од дана настанка пореске обавезе, са одговарајућом документацијом потребном за утврђивање пореске обавезе, осим у случају уз члана 39а Закона (члан 36. став 1. Закона).

Према одредби члана 37. став 1. Закона, суд је дужан да надлежном пореском органу након овере потписа уговорача на уговору којим се врши пренос права својине, односно другог права из чл. 14, 23. и 24. Закона, достави примерак уговора најкасније у року од десет дана од дана овере потписа уговорача.

Према одредби члана 114. ст. 3. и 4. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС“, бр. 80/02 ... и 62/06), ако порески обvezник не поднесе пореску пријаву, у складу са законом, право Пореске управе на утврђивање пореза и споредних пореских давања застарева за пет година од првог дана наредне године од године у којој је требало утврдити порез, односно споредно пореско давање.

С обзиром да обавезу подношења пореске пријаве има обvezник, када то лице надлежном пореском органу не пријави уговор о преносу апсолутних права (не поднесе пореску пријаву са

документацијом потребном за утврђивање пореске обавезе), пореска обавеза настаје даном сазнања пореског органа за пренос.

Имајући у виду да се порез утврђује када је пореска обавеза настала, рок застарелости по уговору који није пријављен или није благовремено пријављен надлежном пореском органу почиње да тече од првог дана наредне године од године у којој је надлежни порески орган сазнао за пренос.

Право Пореске управе на наплату пореза и споредних пореских давања застарева за пет година од првог дана наредне године од године у којој је утврђен порез односно споредно пореско давање (члан 114. ст. 2. и 6. Закона о пореском поступку и пореској администрацији).

Напомињемо да је одредбама чл. 177. и 180. Закона о пореском поступку и пореској администрацији прописано да ће се казнити за прекршај порески обvezник који не поднесе пореску пријаву прописану пореским законом, односно порески обvezник који поднесе пореску пријаву по истеку рока прописаног пореским законом. Такође, одредбом члана 44. Закона о порезима на имовину прописане су новчане казне за прекршај за одговорно лице у суду ако надлежном пореском органу не достави у прописаном року уговор којим се врши пренос апсолутног права након овере потписа уговарача на том уговору.

4. Порески третман стицања права својине на непокретности по основу решења суда које је постало правоснажно 10.8.2004. године, којим је општини, као законском наследнику, уручена заоставштина оставиоца који није имао других законских наследника

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-01-00048/2007-04 од 22.2.2007. год.)

Према одредби члана 14. став 1. Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 80/02 и 135/04), порез на

наслеђе и поклон плаћа се на права на непокретности из члана 2. став 1. тачка 1) до 5) Закона, које наследници, односно поклоно-примци наслеђују, односно приме на поклон. Према одредби члана 2. став 1. тачка 1) Закона, право својине је предмет опорезивања.

Према томе, на наслеђе права својине на непокретности, у конкретном случају стану, порез на наслеђе и поклон се плаћа, осим у случајевима за које је Законом прописано право на пореско ослобођење.

Одредбом члана 21. став 1. тачка 8) Закона прописано је да порез на наслеђе и поклон не плаћа Република Србија као наследник односно поклоноопримац.

Према одредби члана 21. Закона о наслеђивању („Сл. гласник РС“, бр. 46/95 и 101/03 – објављен 4.11.1995. године, а ступио на снагу 5.5.1996. године), Република Србија наслеђује ако оставилац нема других законских наследника. Република Србија се не може одрећи наслеђа. Заоставштина коју Република Србија наследи постаје државна имовина.

Одредбом члана 237. став 1. Закона о наслеђивању прописано је да ће се наслеђа отворена пре ступања на снагу тог закона расправити по прописима који су важили до дана његовог ступања на снагу. Наслеђе се отвара смрћу човековом (члан 206. став 1. Закона о наслеђивању).

Према томе, сва наслеђа отворена пре ступања на снагу Закона о наслеђивању („Сл. гласник РС“, бр. 46/95 и 101/03), тј. отворена пре 5. маја 1996. године, расправљају се према одредбама Закона о наслеђивању („Сл. гласник СРС“, бр. 52/74, 1/80 и 25/82).

Према одредби члана 128. Закона о наслеђивању („Сл. гласник СРС“, бр. 52/74, 1/80 и 25/82) који се примењивао на расправу конкретне заоставштине (с обзиром да се наслеђе отвара смрћу), ако није познато да ли има наследника, суд ће огласом позвати лица која полажу право на наслеђе да се пријаве суду. Ако се по протеку године дана од објављивања

огласа не појави ни један наследник, заоставштина се предаје надлежној скупштини општине, али се тиме наследник који би се појавио доцније не лишава права да му се преда заоставштина или део који му припада.

Имајући у виду да је општина територијална јединица Републике, да у време примене закона по коме се заоставштина без наследника предавала скупштини општине, скупштина општине као законски наследник није имала овлашћење да одбије пријем наслеђа (као што сада то не може учинити Република), да је заоставштина која се предавала општинској скупштини постала друштвена својина (а сада државна својина), Министарство финансија сматра да се применом одредбе члана 21. став 1. тачка 8) Закона, порез на наслеђе и поклон не плаћа у случају када се заоставштина (коју чини право својине на непокретности) на основу правоснажног решења суда, у складу с прописима који су се примењивали на расправу конкретне заоставштине, уручује скупштини општине као законском наследнику.

5. Право на ослобођење од пореза на имовину у тзв. статици

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-03-38/2007-04 од 14.2.2007. год.)

Одредбом члана 12. став 1. Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 80/02 и 135/04, у даљем тексту: Закон) прописано је да се порез на имовину не плаћа на права на непокретности у државној својини које користе државни органи и организације и органи, организације и службе јединица територијалне аутономије и локалне самоуправе, као и директни и индиректни корисници буџетских средстава према прописима којима се уређује буџетски систем, односно на добра у општој употреби према прописима којима се уређују средства у својини Републике.

Одредба става 1. Закона не примењује се на непокретности које се трајно дају другим лицима ради остваривања прихода (члан 12. став 3. Закона). Трајним давањем другим лицима, у смислу става 3. Закона, сматра се свако уступање непокретности другом лицу уз накнаду, које у току 12 месеци, непрекидно или са прекидима, траје дуже од 183 дана (члан 12. став 4. Закона).

Према одредби члана 2. став 1. тачка б) Закона о буџетском систему („Сл. гласник РС“, бр. 9/02 ... 86/06), директни корисници буџетских средстава су органи и организације Републике, односно локалних власти.

Индиректни корисници буџетских средстава су правосудни органи, месне заједнице, јавна предузећа, дирекције и фондови основани од стране локалних власти који се финансирају из јавних прихода чија је намена утврђена посебним законом, установе основане од стране Републике, односно локалне власти, над којима оснивач, преко директних корисника буџетских средстава, врши законом утврђена права у погледу управљања и финансирања, као и буџетски фондови (члан 2. став 1. тачка 7) Закона о буџетском систему).

Списак директних и индиректних корисника буџетских средстава Републике, односно локалне власти и организација обавезног социјалног осигурања, који су укључени у систем консолидованог рачуна трезора уређен је Наредбом о Списку директних и индиректних корисника буџетских средстава Републике, односно локалне власти и организација обавезног социјалног осигурања, који су укључени у систем консолидованог рачуна трезора („Сл. гласник РС“, бр. 118/05).

Према томе, право на пореско ослобођење применом одредбе члана 12. став 1. тачка 1) Закона о порезима на имовину имају само органи, организације или службе побројане у тој одредби, односно директни и индиректни корисници буџетских средстава.

У конкретном случају, с обзиром да Институт за шумарство није побројан у Списку директних и индиректних корисника буџетских средстава – нема право на ослобођење од плаћања пореза на имовину применом одредбе члана 12. став 1. тачка 1) Закона.

6. Пореска обавеза на пренос апсолутних права на стану пресудом на основу признања, којом се опозива уговор о поклону

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-03-00377/2006-04 од 20.1.2007. год.)

Одредбом члана 24. тачка 1) Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 80/02 и 135/04) прописано је да се преносом уз накнаду, у смислу члана 23. Закона, сматра и стицање права својине и других права из члана 23. Закона на основу правоснажне судске одлуке или другог акта државног органа.

Према одредби члана 24а Закона, преносом уз накнаду, у смислу Закона, не сматра се пренос апсолутног права на који се плаћа порез на додату вредност, у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност.

Према томе, порез на пренос апсолутних права се плаћа и у случају стицања права својине на непокретности, у конкретном случају стану, по основу правоснажне пресуде на основу признања (када се тај пренос не сматра преносом права на који се плаћа порез на додату вредност, у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност и када Законом о порезима на имовину није прописано право на пореско ослобођење).

У конкретном случају, плаћа се порез на пренос апсолутних права, с обзиром да је уговор о поклону закључен 12.4.1999. године, што подразумева да је стан који је предмет уговора постојао на тај дан, те да Законом о порезима на имовину није прописано

право на пореско ослобођење од пореза на пренос апсолутних права на основу судске одлуке.

На постојање пореске обавезе није од утицаја чињеница што је преносилац права својине на предметној непокретности (ћерка стицаоца права) то право својине стекла на основу раније закљученог уговора о поклону од свог оца као поклонодавца и што се пресудом на основу признања управо њему преноси право својине на стану које је имао пре закључења наведеног уговора о поклону.

Чињенично стање од утицаја на постојање и висину пореске обавезе, на основу пружених доказа, у сваком конкретном случају цени надлежни порески орган.

ПОРЕЗ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА

- 1. а) Да ли је физичко лице – нерезидент Републике Србије обvezник пореза на доходак грађана у случају када оствари приход од исплатиоца – правног лица са седиштем у Републици Србији?**
б) Порески третман накнаде трошкова по основу службених путовања здравственим радницима који су радно ангажовани изван радног односа, када је у питању предузеће које се бави увозом и трговином медицинском опремом

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-00664/2006-04 од 15.3.2007. год.)

а) Одредбом члана 1. Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06 и 65/05-исправка, у даљем тексту: Закон) прописано је да порез на доходак грађана плаћају физичка лица која остварују доходак.

Порез на доходак грађана плаћа се на приходе из свих извора, сем оних који су посебно изузети Законом (члан 2. Закона).

Према одредбама чл. 7. и 8. Закона, обvezник пореза на доходак грађана је резидент Републике Србија за доходак остварен на територији Републике Србије и у другој држави, као и нерезидент за доходак остварен на територији Републике.

Доходак је неспорно остварен на територији Републике Србије, поред осталог, ако физичко лице нерезидент Републике

Србије оствари приход од стране исплатиоца – правног лица са седиштем у Републици Србији.

б) Према одредби члана 85. став 4. тачка 4) Закона, порез на доходак грађана на друге приходе не плаћа се на документоване накнаде трошкова по основу службених путовања, највише до износа тих трошкова који су изузети од плаћања пореза на зараде за запослене по члану 18. тач. 2) до 4) Закона, ако се исплата врши физичким лицима која нису запослена код исплатиоца, и то ако та лица добровољно, односно по позиву сарађују у хуманитарним, здравственим, васпитно-образовним, културним, спортским, научно-истраживачким, верским и сличним делатностима, синдикалним организацијама, привредним коморама, политичким странкама, савезима и удружењима, невладиним организацијама, као и другим недобитним организацијама, и ако по основу те сарадње не остварују накнаду за радно ангажовање.

Сагласно наведеној законској одредби, накнада трошкова по основу службених путовања (тј. дневница, смештаја и превоза), до висине износа прописаних у члану 18. тач. 2), 3) и 4) Закона, лицима која су радно ангажована изван радног односа, не подлеже плаћању пореза на доходак грађана на друге приходе ако су кумулативно испуњени услови:

– да исплатилац накнаде има статус недобитне организације у смислу члана 1. став 3. Закона о порезу на добит предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 25/01, 80/02, 43/03 и 84/04),

– да физичко лице добровољно, односно по позиву сарађује у хуманитарним, здравственим, васпитно-образовним, културним, спортским, научно-истраживачким, верским и сличним делатностима, синдикалним организацијама, привредним коморама, политичким странкама, савезима и удружењима, невладиним организацијама, као и у другим недобитним организацијама, и

– да физичко лице које остварује накнаду трошкова за службено путовање по основу те сарадње не остварује накнаду за радно ангажовање.

Такође, имајући у виду наведене законске услове, Министарство финансија напомиње да се према Закону о здравственој заштити („Сл. гласник РС“, бр. 107/05) под појмом здравствена делатност сматра делатност којом се обезбеђује здравствена заштита грађана, а која обухвата спровођење мера и активности здравствене заштите коју обавља здравствена служба (члан 5. став 1. тог закона).

Здравствену службу, сагласно чл. 6. и 46. став 3. Закона о здравственој заштити, чине здравствене установе (дом здравља, апотека, болница, завод, клиника, институт, клиничко-болнички центар и клинички центар) и други облици здравствене службе (приватна пракса), који се оснивају ради спровођења и обезбеђивања здравствене заштите, као и здравствени радници, односно здравствени сарадници, који обављају здравствену делатност, у складу са тим законом.

Сагласно наведеним одредбама Закона о здравственој заштити и наводима из дописа где је јасно и недвосмислено наведено да је исплатилац накнаде трошкова по основу службених путовања здравственим радницима (запосленим у здравственим установама у земљи, односно иностранству) предузеће које се бави увозом и трговином медицинском опремом, евидентно је да у конкретном случају исплатилац те накнаде није недобитна организација нити установа која обавља здравствену делатност. Наиме, здравственим радницима, како домаћим држављанима тако и странцима, који учествују на стручним семинарима, конгресима, консултацијама, предавањима и сличним врстама едукације (нпр. у едукативне сврхе присуство извођењу операције), од којих се неке одвијају у здравственим установама, а у којима нису запослени ти здравствени радници, те установе, као ни друге здравствене установе нису исплатиоци накнаде трошкова по основу службених

путовања, већ је исплатилац правно лице које обавља делатност ради стицања добити (није недобитна организација у смислу члана 1. став 3. Закона о порезу на добит предузета).

Имајући у виду наведено, Министарство финансија сматра да у конкретном случају нису испуњени услови за примену члана 85. став 4. тачка 4) Закона у погледу пореског ослобођења на накнаде трошкова по основу службених путовања здравствених радника.

Према томе, накнада трошкова (авио карте, хотелски смештај и дневнице) по основу службених путовања на стручне семинаре здравственим радницима који нису запослени код исплатиоца, као и накнада трошкова котизације за учешће на конгресима, семинарима и сл. подлежу плаћању пореза на доходак грађана на друге приходе сагласно члану 85. Закона.

На накнаду трошкова за службено путовање, као и накнаду других трошкова лицима која нису запослена код исплатиоца у целости се плаћа порез на доходак грађана на друге приходе по стопи од 20% на основицу коју чини опорезиви приход (бруто приход умањен за нормирање трошкове у висини од 20%), у складу с одредбама члана 85. ст. 1. до 3. и чланом 86. Закона.

Порез на друге приходе утврђује се и плаћа по одбитку, сагласно члану 99. Закона. То значи да за сваког обвезника (резидента и нерезидента) и за сваки појединачно исплаћени приход, исплатилац обрачунава, обуставља и уплаћује порез на прописане рачуне у моменту исплате прихода, у складу с прописима који важе на дан исплате прихода (члан 101. Закона).

Такође, Министарство финансија указује да, сагласно начелу фактичитета, Пореска управа у сваком конкретном случају опредељује и порески третман прихода које оствари физичко лице. Према одредби члана 9. ст. 1. и 2. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС“, бр. 80/02 ... и 62/06), пореске чињенице утврђују се према њиховој економској суштини, а уколико се симулованим правним послом прикрива неки други правни посао, за утврђивање пореске обавезе основу чини десимуловани правни посао.

2. Порески третман преноса акција у случају кад се врши конверзија акција зависних предузећа за акције холдинга

(Мишљење Министарства финансија, бр. 414-00-0045/2007-04 од 5.3.2007. год.)

Сагласно Закону о привредним друштвима („Сл. гласник РС“, бр. 125/04) улог у акционарско друштво може се унети у новцу или стварима и правима.

Како се наводи у допису, у конкретном случају, ради повећања основног капитала, издавалац акција „Енергопројект холдинг а.д.“ добио је одобрење Комисије за хартије од вредности Републике Србије за дистрибуцију акција без јавне понуде, које су намењене продаји професионалним инвеститорима, као и постојећим акционарима зависних друштава (предузећа) из система „Енергопројект“. Професионални инвеститори куповну цену акција плаћају у новцу, а постојећи акционари зависних друштава куповну цену емитованих акција холдинга не плаћају у новцу, већ плаћају акцијама које поседују у зависним друштвима, тако да се за једну акцију тог друштва добија једна акција „Енергопројект холдинг а.д.“.

То значи да акционар зависног друштва стиче нове акције, и то новоемитоване акције холдинга, на тај начин што акције које поседује у зависним друштвима мења за новоемитоване акције холдинга, односно отуђује акције које има у зависним предузећима јер их преноси на холдинг (који постаје власник акција у зависним предузећима), а за узврат добија (стиче) новоемитоване акције холдинга. Сходно томе, Министарство финансија сматра да преносећи на холдинг акције које има у зависном предузећу, независно од околности да тим преносом стиче нове акције холдинга, физичко лице–акционар, у конкретном случају, неспорно врши пренос акција зависног друштва преносећи своје право на њима стицаоцу тј. холдингу. Уколико код овог преноса својих акција у зависном друштву физичко лице–акционар оствари разлику између њихове продајне цене (која одговара вредности акција холдинга које је стекао) и набавне цене акције по којој је стекао

акције у зависном друштву, обвезнин је пореза на капитални добитак.

Наиме, одредбом, члана 72. став 1. тачка 4) Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01 ... 62/06 и 65/06-исправка, у даљем тексту: Закон) прописано је да се капиталним добитком сматра приход који обвезнин оствари продајом, односно другим преносом уз накнаду удела у имовини правних лица, акција и осталих хартија од вредности, осим дужничких хартија од вредности.

Сагласно томе, приход који физичко лице оствари продајом акција у правном лицу подлеже плаћању пореза на капитални добитак у складу с одредбама чл. 72. до 78. Закона, ако је продајом остварен капитални добитак.

Капитални добитак представља разлику између продајне цене акција и њихове набавне цене.

Набавном ценом акција које су котиране на берзи сматра се цена коју обвезнин документује као стварно плаћену, односно ако то не учини, најнижа забележена котација у периоду од годину дан који претходи њиховој продаји.

За акције које код стицања нису котиране на берзи, набавном ценом се сматра цена коју обвезнин документује као стварно плаћену, односно ако то не учини, њихова номинална вредност.

Продајном ценом акција сматра се уговорена цена, односно тржишна цена коју утврђује надлежни порески орган ако оцени да је уговорена цена нижа од тржишне.

Обвезнин пореза на капитални добитак је физичко лице које оствари капитални добитак. Обвезнин је дужан да надлежном пореском органу поднесе пореску пријаву најкасније у року од 15 дана од дана почетка остваривања прихода (члан 95. став 1. Закона).

Порез на капитални добитак плаћа се по стопи од 20%.

Порез на капитални добитак утврђује решењем надлежни порески орган, на основу података из пореске пријаве, односно података којима располаже порески орган, а плаћа се у року од 15 дана од дана достављања решења о утврђивању пореза пореском обвезнiku.

Напомињемо да измирење пореске обавезе може да изврши порески обвезнин или неко друго лице.

ПОРЕЗИ НА УПОТРЕБУ, ДРЖАЊЕ И НОШЕЊЕ ДОБАРА

1. Порески третман употребе пловећих објеката

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-03-00371/2006-04 од 27.2.2007. год.)

Према одредби члана 13. Закона о порезима на употребу, држање и ношење добара („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 80/02, 43/04, 132/04 и 112/05), порез на употребу чамаца, пловећих постројења и јахти (у даљем тексту: пловећи објекти) плаћа се код уписа пловећих објеката у уписник чамаца и пловећих постројења, односно бродова и код сваког продужавања важности пловидбене дозволе, који се врше у складу с прописима којима се уређује упис пловећих објеката у уписник.

Обвезник пореза је правно и физичко лице на чије име се пловећи објекат уписује у одговарајући уписник, односно продужава важност пловидбене дозволе у складу с прописима, ако Законом није друкчије одређено (члан 14. Закона).

Порез се плаћа на бродове и јахте, дужине 15 или више метара, са моторним погоном (при чему је висина пореза различита зависно од снаге мотора), односно на пловећа постројења – угоститељске објекте по $1m^2$ површине, а умањује се за пловеће објекте преко навршених пет година старости. Висина пореза на употребу пловећих објеката, као и одговарајућа умање-

ња пореза за објекте преко навршених пет година старости, прописани су одредбом члана 15. Закона.

Према одредби члана 16. став 1. Закона, обвезнине пореза на употребу пловећих објеката, који тражи упис пловећег објекта, односно продужење важности пловидбене дозволе у уписник, приликом подношења захтева дужан је да уз захтев приложи и доказ да је извршио уплату прописаног пореза у износу из члана 15. Закона.

Дакле, обвезнине пореза на употребу пловећих постројења и јахти је дужан да, према конкретној категорији и старости свог пловећег објекта (обрачуна и) изврши уплату прописаног пореза на прописани уплатни рачун и о томе приложи одговарајући доказ (оверен налог за уплату од стране носиоца платног промета, извод текућег рачуна банке и сл.) органу надлежном за упис, односно продужење важности пловидбене дозволе, приликом подношења захтева.

Подразумева се да обвезнине који захтева упис у уписник, односно продужење важности пловидбене дозволе располаже подацима о техничким карактеристикама конкретног пловећег објекта, односно површини пловећег постројења и о њиховим навршеним годинама старости.

Законом о порезима на употребу, држање и ношење добара није прописана обавеза доношења решења о утврђивању пореза на употребу пловећих постројења и јахти.

Према одредби члана 16. став 2. Закона, упис пловећег објекта, односно продужење важности пловидбене дозволе у уписник може се извршити само уз доказ о плаћеном порезу.

Дакле, уколико пореска обавеза по основу пореза на употребу пловећих постројења и јахти није измирена у прописаној висини на прописани уплатни рачун, надлежни орган неће извршити упис пловећег објекта, односно продужење важности пловидбене дозволе.

Одредбом члана 28. ст. 1. до 3. Закона прописане су новчане казне за прекршај за правно, односно физичко лице, односно за

одговорно лице у правном лицу – ако не уплате порез на употребу пловећих постројења и јахти.

С обзиром да се порез на употребу пловећих постројења и јахти плаћа код уписа пловећих објеката у уписник и код продужавања важности пловидбене дозволе, за годину у којој се не врши упис, односно продужење важности пловидбене дозволе – не плаћа се порез по овом основу, што подразумева да се у тој години пловећи објекат не користи.

Законом о порезима на употребу, држање и ношење добара нису уређене санкције за физичка и правна лица – власнице пловећих објеката који употребљавају пловеће објекте који нису уписаны у одговарајући уписник, односно за које није извршено продужење важности пловидбене дозволе. Ова питања уређена су прописима којима се уређује упис пловећих објеката у уписнике, односно продужење важности пловидбене дозволе.

ДОПРИНОСИ ЗА ОБАВЕЗНО СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ

1. Могућност ослобођења од обавезе плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање на терет средстава послодавца који запосли приправника који је члан породице оснивача и директора предузећа

(Мисиљење Министарства финансија, бр. 414-00-00172/2006-04 од 28.2.2007. год.)

Ослобођење од обавезе плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање за послодавца који запосли приправника прописано је одредбом члана 45а Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 61/05 и 62/06, у даљем тексту: Закон).

Према ставу 1. тог члана Закона, послодавац који запосли лице које се, у смислу закона којим се уређује рад, сматра приправником, а које је на дан закључења уговора о раду млађе од 30 година и које је код Националне службе за запошљавање пријављено као незапослено лице, ослобађа се обавезе плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање који се плаћају на основицу, односно на терет средстава послодавца, за период од три године од дана заснивања радног односа тог лица.

Наведеном одредбом прописани су услови за стицање права на ослобођење од обавезе плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање за послодавца који запосли приправника, а

који морају бити испуњени сагласно Закону. Такође, одредбама тог члана Закона прописани су и други услови чије испуњење је од значаја за остваривање права послодавца на предметно ослобођење.

Услови прописани ставом 4. члана 45а Закона, чије постојање искључује остваривање права на ослобођење од обавезе плаћања доприноса, односе се на заснивање радног односа са новозапосленим лицем млађим од 30 година (лица из става 2. тог члана) у случају кад је то лице пре заснивања радног односа било запослено код послодавца који је оснивач или повезано лице са послодавцем код кога заснива радни однос.

Сагласно томе, Законом није прописано ограничење за остваривање права на ослобођење од плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање за случај заснивања радног односа са приправником који је члан породице оснивача и директора предузећа (послодавца) код кога то лице заснива радни однос.

Министарство финансија указује да је одредбом члана 21в Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01 ... 62/06 и 65/06-исправка) такође прописан фискални подстицај за заснивање радног односа са лицима која се сматрају приправницима, као пореско ослобођење послодавца од обавезе плаћања обрачунатог и обуствављеног пореза на зараде тог новозапосленог лица – приправника, као и други услови за остваривање права на пореско ослобођење.

ТАКСЕ

1. Шта се сматра одговарајућим доказом о уплати републичких административних такса у новцу када се плаћање врши електронским путем?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 434-01-00007/2007-04 од 7.3.2007. год.)

Према одредби члана 10. став 3. Закона о републичким административним таксама („Сл. гласник РС“, бр. 43/03, 51/03-исправка, 53/04, 42/05, 61/05, 101/05-др. закон и 42/06), ако се такса плаћа у новцу, обvezник је дужан да приложи одговарајући доказ да је таксу платио.

Према мишљењу Народне банке Србије број VI/358-07/ДВ од 5. марта 2007. године: „Имајући у виду да се налог за пренос састоји из једног примерка и да све већи број правних лица врши плаћање налогом у електронској форми, Одлуком о облику, садржини и начину коришћења јединствених инструмената платног промета („Сл. гласник РС“, бр. 57/04 и 82/04) – (Прилог 1) прописано је да је банка дужна да, на захтев клијента, изда потврду о извршеном плаћању о извршењу тог налога. Потврда о

извршењу налога за пренос служи као доказ о извршеном преносу средстава, односно о извршеном плаћању.

Напомињемо да када се плаћање врши налогом у електронској форми, као потврда о извршеном плаћању може служити и оверена копија SWIFT поруке MT 103“.

Према томе, када се републичка административна такса плаћа у новцу налогом за плаћање у електронској форми, доказ о плаћању јесте потврда банке о извршењу налога за пренос, односно оверена копија SWIFT поруке MT 103.

ЦАРИНЕ

1. Могућност ослобађања од плаћања царине при увозу употребљаваних пнеуматских спољних гума из тарифне ознаке 4012 20 90 00 Царинске тарифе за које је прописана стопа царине од 15%

(Мишљење Министарства финансија, бр. 335-00-00101/2007-17
од 21.3.2007. год.)

Сходно члану 397. Царинског закона (“Сл. гласник РС”, бр. 73/03 ... 62/06), Влада, у складу са циљевима утврђене економске политike, може донети критеријуме на основу којих се одређују царински контингенти. Министар надлежан за послове финансија на основу поменутих критеријума може одобрити увоз робе без плаћања царине или увоз робе уз плаћање царине по стопи нижој од стопе утврђене у Царинској тарифи („Сл. гласник РС“, бр. 62/05). Међутим, царински контингенти, као једна од мера царинске политike, уведени су са циљем да се обезбеди увоз сировина и репроматеријала који се не производе у земљи или се не производе у доволној количини и квалитету, по стопи царине нижој од стопе утврђене у Царинској тарифи, а представљају значајне инпуте у домаћој производњи.

С обзиром да се захтев односи на увоз употребљаваних пнеуматских спољних гума, Министарство финансија напомиње

да се ова роба третира као отпад, за који је приликом увоза потребно прибавити дозволу Министарства науке и животне средине – Управа за заштиту животне средине. Увоз овакве врсте робе не подстиче се царинским олакшицама од стране државе.

Имајући у виду претходно поменуто, Министарство финансија је мишљења да смањење царинске стопе при увозу робе из тарифне ознаке 4012 20 90 00 Царинске тарифе кроз допуну Одлуке о критеријумима на основу којих се одређују царински контингенти за увоз одређене робе („Сл. гласник РС“, бр. 117/05, 51/06, 56/06, 63/06, 112/06 и 24/07) не би било оправдано.

Министарство истиче да је постојећим билатералним споразумима о слободној трговини предвиђен увоз без плаћања царине за поменуту робу из Босне и Херцеговине, Хрватске, Молдавије, Македоније и Руске Федерације, док је при увозу исте из Албаније стопа царине 6%.

2. Могућност ослобађања од плаћања увозних дажбина на допремљени путнички аутомобил марке „Застава“, тип „Југо 45 ах“ из Републике Црне Горе у Републику Србију

(Мишљење Министарства финансија, бр. 335-00-00097/2007-17 од 19.3.2007. год.)

Роба домаћег порекла коју увозе држављани Републике Србије, а која се упућује са царинског подручја Републике Црне Горе на царинско подручје Републике Србије не подлеже плаћању увозних дажбина.

Увоз моторних возила регулисан је Уредбом о увозу моторних возила („Сл. гласник РС“, бр. 106/05) којом су прописани услови за увоз моторних возила, чија је примена у надлежности Министарства за економске односе са иностранством.

3. Ослобађање од плаћања царине на увоз моторног возила марке Mercedes-Benz који Српска православна црквена општина Ужичка добија као донацију од физичког лица

(Мишљење Министарства финансија, бр. 483-00-00016/2007-17 од 19.3.2007. год.)

Чланом 1. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи („Сл. гласник РС“, бр. 101/05) прописано је да државни органи, јединице локалне самоуправе, јавна предузећа, јавне установе, друге организације и заједнице које не остварују добит, као и домаће и стране хуманитарне организације (у даљем тексту: прималац донације и помоћи) могу примати донације и хуманитарну помоћ.

Одредбама члана 2. Закона прописано је да донација и хуманитарна помоћ могу бити у роби, осим дувана и дуванских прерађевина, алкохолних пића и путничких аутомобила, услугама, новицу, хартијама од вредности, имовинским и другим правима.

Прималац донације и помоћи ослобођен је од плаћања царине, других увозних дажбина и такси које се плаћају приликом увоза робе која је предмет донације и хуманитарне помоћи у смислу овог закона (члан 5. Закона).

Имајући у виду наводе из дописа да се у конкретном случају ради о комби возилу које по Закону о Царинској тарифи („Сл. гласник РС“, бр. 62/05) и Коментару Царинске тарифе уз тарифни број 87.03 (књига III, стр. 1546-1547) не спада у путничке аутомобиле него у друга моторна возила конструисана првенствено за превоз путника, па, сходно томе, предметно возило може бити предмет донације.

Право на ослобођење од плаћање царине може да се оствари уколико се надлежној царинарници, сходно члану 6. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи, уз захтев за ослобођење од плаћања царине, поднесе следећа документација:

- 1) изјава донатора, односно даваоца хуманитарне помоћи из које се види да се роба плаће бесплатно, односно други доказ да се роба плаћа из средстава прикупљених по основу донације и помоћи или из средстава остварених реализацијом хартија од вредности и по основу коришћења уступљених права;
- 2) изјаву да ће роба бити употребљена у верске сврхе;
- 3) извод из регистра или други доказ да се бави верском делатношћу.

На основу поднетог захтева царинарница доноси решење.

4. Могућност ослобођења од плаћања увозних дажбина на увоз моторног возила марке Mercedes Sprinter 315 CDI по основу инвалидности, а чија је вредност већа од 10.000 евра у динарској противвредности

(Мисије Министарства финансија, бр. 335-00-00093/2007-17 од 12.3.2007. год.)

Одредбама члана 255а став 2. Уредбе о изменама и допунама Уредбе о царински дозвољеном поступању са царинском робом, пуштању царинске робе и наплати царинског дуга („Сл. гласник РС“, бр. 127/03 ... 86/06-ступила на снагу 14.10.2006. године) прописано је да је корисник повластице из члана 192. тачка 11а Царинског закона („Сл. гласник РС“, бр. 73/03 ... 62/06) ослобођен од плаћања увозних дажбина на увоз путничког аутомобила до 10.000 евра у динарској противвредности.

Имајући у виду наведено, као и чињеницу да је вредност предметног аутомобила већа од вредности прописане Уредбом, не постоји правни основ за ослобођење од плаћања увозних дажбина на предметни аутомобил.

5. Примена Споразума о слободној трговини између Савезне Републике Југославије и Руске Федерације везано за преференцијални увоз у Републику Србију из Руске Федерације

(Мишљење Министарства финансија, бр. 335-00-00083/2007-17 од 8.3.2007. год.)

Преференцијални увоз у Републику Србију из Руске Федерације прописан је чл. 2, 4 и 5. „Правила о пореклу робе из Руске Федерације која се увози на територију Савезне Републике Југославије у оквиру Споразума између Савезне владе Савезне Републике Југославије и Владе Руске Федерације о слободној трговини између СР Југославије и Руске Федерације“ која су саставни део Споразума о слободној трговини између СРЈ и Руске Федерације („Сл. лист СРЈ – Међународни уговори“, бр. 1/2001). Право на преференцијални увоз имају производи који су:

1. у целини добијени или произведени у Руској Федерацији;
2. нису у потпуности добијени или произведени у Руској Федерацији, под условом да:

- укупна вредност коришћеног материјала, делова или плодова са пореклом из треће земље или са неутврђеним пореклом не прелази 50% f.o.b. вредности произведених, односно добијених производа, а чија се завршна фаза израде обавља на територији Руске Федерације, или
- укупан садржај са пореклом са територије Руске Федерације није мањи од 60% f.o.b. вредности производа.

Такође, у складу са чланом 8. Правила о пореклу, производ мора да прати уверење о пореклу које издаје овлашћени орган у Руској Федерацији.

Сходно члану 6. Правила о пореклу, неопходан услов за преференцијални увоз из Руске Федерације је директна испорука из Руске Федерације. Под овим се подразумева:

1. транспорт производа без преласка преко територије треће земље;

2. транспорт производа који укључује транзит кроз једну или више посредних земаља, са или без претовара или привременог складиштења у земљама транзита, под условом да се:

- транзитни превоз оправда географским разлозима или разлозима који су искључиво у вези са захтевима транспорта;
- производима у транзитним земљама није трговано, нити су они конзумирани;
- производи нису били подвргнути никаквим другим поступцима, изузев истовару и поновном утовару или неком другом поступку потребном за њихово одржавање у добром стању.

На основу наведеног, Министарство финансија је мишљења да се одредбе Споразума о слободној трговини између СРЈ и Руске Федерације могу применити уколико спољнотрговински посао испуњава претходно наведене услове.

6. Могућност смањења царинске стопе за тарифну ознаку 8516 21 00 00 Царинске тарифе, са наименовањем електрични апарати за грејање простора, акумулациони (термо акумулационе пећи), за које је прописана стопа царине у висини од 15%

(Мишљење Министарства финансија, бр. 483-00-00015/2007-17 од 7.3.2007. год.)

Смањење царинских стопа за поменуту тарифну ознаку кроз измену Закона о Царинској тарифи у овом тренутку се не планира, с обзиром да постоји домаћа производња ове робе са тенденцијом даљег развоја и модернизације исте, те би смањењем

царинске стопе угрозили домаће произвођаче, што би довело до поремећаја на тржишту ових роба.

Међутим, у светлу будућег потписивања Споразума о стабилизацији и придрживању Европској унији, смањење царинских стопа за поменуту робу, која се налази у групи најосетљивијих производа („the most sensitive products“), у оквиру процеса либерализације трговине вршиће се по динамици предвиђеној споразумом.

7. Плаћање увозних дажбина на поштанске пошиљке из иностранства

(Мишиљење Министарства финансија, бр. 401-00-174/2006-17 од 7.3.2007. год.)

На основу члана 272. став 1. тачка 2. Уредбе о царински дозвољеном поступању са царинском робом, пуштању царинске робе и наплати царинског дуга („Сл. гласник РС“, бр. 127/03 ... 47/06) ослобођени су од плаћања увозних дажбина домаћи и страни држављани на предмете које приме од физичких лица из иностранства у пошиљкама, до укупне вредности од 20 евра, у динарској противвредности, а сагласно ставу 3. истог члана, пошиљка чија је укупна вредност већа од прописане вредности није обухваћена овом повластицом.

Вредност предмета примљених из иностранства у пошиљкама повећава се за износ стварно плаћених трошкова превоза, односно поштарине (члан 272. став 2).

Имајући у виду наведено, на предмете које домаћи и страни држављани приме од физичких лица из иностранства у пошиљка-

ма, чија је вредност већа од 20 евра у динарској противвредности, плаћају се увозне дажбине.

8. Могућност ослобођења од плаћања царине на половне компјутере и мониторе које основна школа добија као донацију из Шведске

(Мишљење Министарства финансија, бр. 335-00-00084/2007-17 од 6.3.2007. год.)

Чланом 1. став 1. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи („Сл. лист СРЈ“, бр. 53/01, 61/01, 36/02 и „Сл. гласник РС“, бр. 101/05) прописано је да државни органи, јединице локалне самоуправе, јавна предузећа, јавне установе, друге организације и заједнице које не остварују добит, као и домаће и стране хуманитарне организације (у даљем тексту: прималац донације и помоћи) могу примати донације и хуманитарну помоћ.

Чланом 2. наведеног закона прописано је да донација и хуманитарна помоћ, у смислу овог закона, могу бити у роби, осим дувана и дуванских прерађевина, алкохолних пића и путничких аутомобила, услугама, новцу, хартијама од вредности, имовинским и другим правима.

Чланом 5. став 1. истог закона прописано је да је прималац донације и помоћи ослобођен плаћања царине, других увозних дажбина и такси које се плаћају приликом увоза робе која је предмет донације и хуманитарне помоћи у смислу овог закона.

Ради коришћења повластице из члана 5. наведеног закона, прималац донације и хуманитарне помоћи, уз захтев за ослобођење, подноси царинарници:

1) изјаву донатора, односно даваоца хуманитарне помоћи из које се види да се роба шаље бесплатно, односно други доказ да се роба плаћа из средстава прикупљених по основу донације и помоћи или из средстава остварених реализацијом хартија од вредности и по основу коришћења уступљених права;

2) изјаву да ће роба бити употребљена у хуманитарне, научне, просветне, културне, спортске, верске и уметничке сврхе, унапређење услова живота становништва и здравствене заштите, заштиту животне средине и сл.;

3) извод из регистра или други доказ да се бави делатношћу из тачке 2. овог става.

На основу поднетог захтева царинарница доноси решење.

ЈАВНИ РАСХОДИ

ЈАВНЕ НАБАВКЕ

1. На који начин наручилац јавне набавке може да из поступка јавне набавке искључи понуђача који је покушао да преварном радњом тј. достављањем „непостојећих уговора“ – фалсификата обмане комисију за јавну набавку?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-87/2007-08 од 26.3.2007. год.)

Законом о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03, 55/04, 101/05) није уређено на који начин би наручилац јавне набавке требало да поступи у случају када у понуди добије фалсификовани документ.

У члану 47. ст. 1. и 4. Закона утврђено је да ако наручилац захтева стручне референце, дужан је да у јавном позиву или у позиву да се дају понуде и у конкурсној документацији посебно назначи које стручне препоруке (референце) понуђачи морају прибавити, а понуђач је одговоран за аутентичност тих референци.

Такође, Законом је утврђено да је давање нетачних података у погледу стручних референци и давање нетачних података у документима којима доказује испуњеност услова за учешће у поступку јавне набавке прекрај за који је чланом 47. ст. 1. и 3. прописана новчана казна у износу од 100.000,00 до 1.000.000,00 динара, за правно лице као понуђача, а у износу од 20.000,00 до 50.000,00 динара за физичко лице као понуђача.

С обзиром да је Законом утврђено да је понуђач одговоран за аутентичност датих референци и да прекрајно одговара за

давање нетачних података у погледу стручних референци и за давање нетачних података у документима којима доказује испуњеност услова за учешће у поступку јавне набавке, као и да је исправна понуда, у смислу члана 3. тачка 19) Закона, понуда која је благовремено предата и за коју се после отварања понуда, а на основу прегледа и оцене утврди да потпуно одговара свим захтевима из конкурсне документације, мишљења смо да се понуда која садржи фалсификована документа или нетачне податке у документима не може сматрати исправном понудом, у ком је случају наручилац дужан такву понуду одбити.

- 2. а) Која служба или лице је надлежно за тумачење одредби Закона о јавним набавкама?**
- б) Да ли може да се донесе одлука о додели уговора о јавној набавци мазута ако је наручилац добио само једну исправну, одговарајућу и прихватљиву понуду, а вредност јавне набавке је 6.500.000,00 динара?**
- в) Да ли је могуће да уколико у отвореном поступку јавне набавке не конкурише ни један понуђач, следећи поступак буде поступак са погађањем без претходног објављивања?**
- г) Да ли је у поступку који је хитан неопходно да понуђачи доставе сва документа као и у отвореном поступку или наручилац има право да сам процени да ли је довољан напр. само извод из привредног регистра за поједина, мање позната предузећа и да тражи понуде e-mailom или факсом у року од највише три дана?**

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-81/2007-08 од 22.3.2007. год.)

а) Послови државне управе који се односе на јавне набавке обављају се у Министарству финансија, сагласно члану 4. Закона о министарствима, односно у организационој јединици Група за систем јавних набавки. Ти послови, поред осталих, обухватају

припрему нацрта прописа из области јавних набавки – закона и подзаконских аката и давање мишљења (тумачења) тих прописа.

Такође, стручни послови из области јавних набавки обављају се у Управи за јавне набавке, сагласно члану 19. Закона о јавним набавкама којим су ти послови одређени.

б) Министарство финансија указује да, према Закону о јавним набавкама, наручилац не може извршити избор понуђача ако није прибавио две исправне, одговарајуће и прихватљиве понуде, осим у случају када је процењена вредност за јавну набавку добара и услуга испод 3.000.000,00 динара, односно за јавну набавку радова испод 15.000.000,00 динара, у ком случају наручилац може донети одлуку о додели уговора о јавној набавци и ако је добио само једну исправну, одговарајућу и прихватљиву понуду (члан 79. Закона), одакле произлази да је Управа за јавне набавке, у конкретном случају, правилно поступила када је констатовала да не може да се изврши избор понуђача с обзиром да је достављена само једну исправна, одговарајућа и прихватљива понуда, а вредност јавне набавке је 6.500.000,00 динара.

в) Према члану 23. став 1. тачка 3) Закона, наручилац може доделити уговор у поступку са погађањем без претходног објављивања ако у отвореном или рестриктивном поступку није добио ни једну понуду или су све понуде неодговарајуће, у ком случају у року од три дана од дана избора најповољније понуде доставља Управи за јавне набавке извештај о додели уговора о јавној набавци. Извештај мора да садржи податке који су наведени у члану 81. Закона (члан 23. став 4. Закона). Ти подаци се односе на име и адресу наручиоца, предмет и вредност уговора, имена понуђача чије понуде су одбијене и разлоге за њихово одбијање, име успешног понуђача и разлоге за избор његове понуде и сваки део уговора који ће извршити подизвођач уколико је понуда са подизвођачем и околности које оправдавају примену поступка са погађањем.

г) Поступак са погађањем без претходног објављивања може да се спроводи и у складу са одредбом члана 23. став 1. тачка 2) Закона, којом је уређено да наручилац може доделити уговор у поступку са погађањем без претходног објављивања ако због ванредних околности, односно због непредвиђених догађаја, чије наступање не зависи од воље наручиоца, није могао да поступи у роковима одређеним за отворен и рестриктиван поступак.

О спроведеном поступку јавне набавке наручилац је дужан да Управи за јавне набавке достави извештај о додели уговора, у року од три дана од дана избора најповољније понуде (члан 23. став 4. Закона), који садржи податке из члана 81. Закона (подаци претходно наведени).

Из наведеног произлази да наручилац може спроводити поступак са погађањем без претходног објављивања ако настану ванредне околности или настану непредвиђени догађаји, на чије наступање није утицао наручилац својом вољом, те због наступања таквих ванредних околности или таквих непредвиђених догађаја наручилац не може да поступа у роковима утврђеним Законом за отворени или рестриктивни поступак. То су ситуације које намећу наручиоцу обавезу да поступак јавне набавке мора да спроведе у што краћем року, тј. хитно, јер би у супротном за њега или шире могла наступити штета.

У случају јавне набавке у овом поступку наручилац има могућност да одреди рок за достављање понуда краћи од тридесет дана зависно од степена хитности и могућности потенцијалних понуђача да припреме понуде. Код одређивања рока за достављање понуда наручилац треба да се придржава правила да понуђачима треба одредити примерен рок за припремање понуда, како би они могли да припреме исправне понуде. У овом поступку наручилац припрема конкурсну документацију као и у отвореном поступку, што значи да понуђачи могу узети учешће у поступку јавне набавке ако испуњавају услове из члана 45. Закона, односно наручилац не може по слободном нахођењу одлучити од ког понуђача ће одређени документ тражити, а од ког понуђача неће. Понуде се достављају поштом или лично.

У овом поступку наручилац је дужан да обезбеди конкуренцију, да уговорена цена не буде већа од упоредиве тржишне цене и да са дужном пажњом проверава квалитет предмета јавне набавке.

3. На који начин би могла да се реализује јавна набавка добара – отворени туристички возићи панорамског изгледа са дизел агрегатом, с обзиром да већ четири године ова набавка не може да се реализује у отвореном поступку јер је произвођача ове врсте добара јако мало, што доводи у питање реализацију Пројекта уређења спортско-рекреативног комплекса „Ада Циганлија“ и Пројекта биостудије у нашој земљи?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-29/2007-08 од 16.3.2007. год.)

Правило у области јавних набавки је да се додела уговора о јавним набавкама врши у отвореном поступку. Изузетак од наведеног правила је да додела уговора о јавним набавкама може да се врши и у рестриктивном поступку и у поступку са погађањем.

Наручилац може применити рестриктиван поступак само у случају када су предмет јавне набавке таква добра, услуге или радови који, с обзиром на техничку, кадровску и финансијску оспособљеност, могу бити испоручени, пружени, односно изведени само од стране малог броја понуђача (члан 22. Закона).

Додела уговора у поступку са погађањем може да се врши без претходног објављивања и после претходног објављивања јавног позива (члан 23. Закона).

Наручилац може доделити уговор у поступку са погађањем без претходног објављивања ако због:

1) објективних разлога или из разлога повезаних са заштитом искључивих права, набавку могу испунити само одређени испоручиоци добара, пружаоци услуга или извођачи радова;

2) ванредних околности односно због непредвиђених догађаја, чије наступање не зависи од воље наручиоца, није могао да поступи у роковима одређеним за отворен и рестриктиван поступак;

3) у отвореном или рестриктивном поступку није добио ниједну понуду или су све понуде неодговарајуће.

У случају доделе уговора из разлога наведених у тачки 1) овог члана наручилац је дужан да затражи мишљење Управе за јавне набавке.

Управа је дужна да наручиоцу достави мишљење у року од осам дана од дана пријема захтева. Уколико Управа не достави мишљење у наведеном року, наручилац може да настави са поступком јавне набавке.

Поступак са погађањем без претходног објављивања може да се спроводи и у складу са одредбом члана 23. став 1. тачка 2) Закона, којом је уређено да наручилац може доделити уговор у поступку са погађањем без претходног објављивања ако због ванредних околности, односно због непредвиђених догађаја, чије наступање не зависи од воље наручиоца, није могао да поступи у роковима одређеним за отворен и рестриктиван поступак.

О спроведеном поступку јавне набавке наручилац је дужан да Управи за јавне набавке достави извештај о додели уговора, у року од три дана од дана избора најповољније понуде (члан 23. став 4. Закона).

Из наведеног произлази да наручилац може спроводити поступак са погађањем без претходног објављивања ако настану ванредне околности или настану непредвиђени догађаји, на чије наступање није утицао наручилац својом вољом, те због наступања таквих ванредних околности или таквих непредвиђених догађаја наручилац не може да поступа у роковима утврђеним Законом за отворени или рестриктивни поступак. То су ситуације које намећу наручиоцу обавезу да поступак јавне набавке мора да спроведе у

што краћем року, тј. хитно, јер би у супротном за њега или шире могла наступити штета.

У случају јавне набавке у овом поступку наручилац има могућност да одреди рок за достављање понуда краћи од тридесет дана зависно од степена хитности и могућности потенцијалних понуђача да припреме понуде. Код одређивања рока за достављање понуда наручилац треба да се придржава правила да понуђачима треба одредити примерен рок за припремање понуда, како би они могли да припреме исправне понуде.

С обзиром на обавезу наручиоца да након спроведеног поступка са погађањем из разлога хитности Управи за јавне набавке достави извештај о додели уговора, у року од три дана од дана избора најповољније понуде, на основу којег Управа цени да ли су постојали разлози за спровођење таквог поступка тј. поступка са погађањем без претходног објављивања и да уколико оцени да нису постојали разлози за спровођење наведеног поступка може да поднесе захтев за заштиту јавног интереса, корисно би било за наручиоца јавне набавке да пре доношења одлуке о покретању поступка са погађањем из разлога хитности, претходно обави консултације са Управом за јавне набавке, сходно члану 19. став 1. тачка 2) Закона о јавним набавкама.

Наручилац може да додели уговор и у поступку са погађањем после претходног објављивања ако у отвореном или рестриктивном поступку добије све неисправне или неприхватљиве понуде, под условом да се садржина конкурсне документације не мења. Ако наручилац у поступак са погађањем после претходног објављивања позове све понуђаче који су учествовали у отвореном или рестриктивном поступку да поднесу нове понуде, није дужан да објави јавни позив за прикупљање понуда.

Наручилац је дужан да у току погађања обезбеди да уговорена цена не буде већа од упоредиве тржишне цене и да са дужном пажњом проверава квалитет предмета јавне набавке.

Имајући у виду наведено, као и чињеницу да предузеће већ четири године не успева да реализује јавну набавку добра – отворених туристичких возића панорамског изгледа са дизел агрегатом у отвореном поступку, јер је произвођача ове врсте добра само мало, због чега је доведена у питање реализација Пројекта уређења спортско-рекреативног комплекса „Ада Циганлија“ и Пројекта биостудије у нашој земљи, мишљења смо да би се ова набавка могла реализовати на један од претходно наведених начина (члан 23. тачка 1) или тачка 2) Закона), при чему је потребно пре покретања поступка по тачки 1) наведеног члана уписаној форми затражити мишљење Управе за јавне набавке или пре покретања поступка по тачки 2) наведеног члана обавити консултације са Управом за јавне набавке.

4. Додатне набавке добра у поступку са погађањем без претходног објављивања

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-51/2007-08 од 14.3.2007. год.)

Министарство финансија указује да су додатне набавке добра уређене чланом 87. Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03, 55/04, 101/05) којим је утврђено да наручилац може да додели уговор о јавној набавци добра у поступку са погађањем без претходног објављивања и у случају додатних испорука првобитног добављача намењених за:

- 1) делимичну замену производа, материјала или инсталација или,
- 2) проширење обима постојећих производа, материјала или инсталација, која би због промене добављача или пружаоца услуге обавезивала наручиоца да набавља материјал који има друкчије

техничке карактеристике, што би проузроковало несразмерно велике техничке тешкоће у пословању и одржавању.

Укупна вредност додатних испорука добра не може да буде већа од 25% укупне вредности главне јавне набавке.

Поступак јавне набавке са погађањем уређен је чланом 23. Закона о јавним набавкама којим је, у ставу 1. тачка 1), утврђено да наручилац може спроводити поступак са погађањем без претходног објављивања ако због објективних разлога или из разлога повезаних са заштитом искључивих права набавку могу испунити само одређени испоручиоци добра, пружаоци услуга или извођачи радова.

Такође, чланом 23. уређено је да у случају спровођења поступка из става 1. тачка 1. овог члана, тј. поступка са погађањем без претходног објављивања, ако због објективних разлога или из разлога повезаних са заштитом искључивих права, набавку могу испунити само одређени испоручиоци добра, пружаоци услуга или извођачи радова, наручилац ће затражити мишљење Управе.

Управа је дужна да достави мишљење у року од осам дана од дана пријема наручиочевог захтева. Уколико Управа не достави мишљење у наведеном року наручилац може да настави са поступком јавне набавке.

Имајући у виду да се додатне набавке врше у поступку са погађањем без претходног објављивања од првобитног испоручиоца добра, управо из објективних разлога, јер би промена добављача или пружаоца услуге обавезивала наручиоца да набавља материјал који има друкчије техничке карактеристике од првобитно набављених материјала, што би проузроковало несразмерно велике техничке тешкоће у пословању и одржавању, произлази да се поступак са погађањем без претходног објављивања за додатну набавку добра спроводи у складу са чланом 23. став 1. тачка 1) Закона, у ком случају је наручилац јавне набавке дужан да, сходно ставу 2. овог члана, затражи мишљење Управе за јавне набавке.

5. Да ли у случају јавне набавке по партијама, а у ситуацији када је поднет захтев за заштиту права за поједине партије, наручилац може да закључи уговор за партије на које није поднет захтев за заштиту права?

(Мисиљење Министарства финансија, бр. 011-00-71/2007-08 од 12.3.2007. год.)

Према члану 33. став 1. Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03, 55/04, 101/05) предмет јавне набавке може да се обликује у више посебних целина (партија), тако да се свака целина може уговарати засебно.

Из наведене одредбе произлази да наручилац у сваком конкретном случају јавне набавке предмет те јавне набавке може да обликује у више партија. Ако предмет те јавне набавке обликује у више партија, за сваку партију може да закључи посебан уговор.

С обзиром да наручилац за сваку партију може да закључи посебан уговор о јавној набавци, произлази да у ситуацији када је поднет захтев за заштиту права за поједине партије, наручилац може да закључи уговор за партије на које није поднет захтев за заштиту права.

За партије на које је поднет захтев за заштиту права наручилац не може закључити уговор до коначне одлуке по том захтеву.

6. Којим документима се доказује да правном лицу, понуђачу у поступку јавне набавке није изречена правоснажна судска или управна мера забране обављања делатности која је предмет јавне набавке?

(Мисиљење Министарства финансија, бр. 011-00-63/2007-08 од 8.3.2007. год.)

Одредбом члана 45. став 3. тачка 2) Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03, 55/04, 101/05)

утврђено је да право на учешће у поступку јавне набавке има домаће или страно правно лице, ако му у року од две године пре објављивања јавног позива није изречена правоснажна судска или управна мера забране обављања делатности која је предмет јавне набавке.

Из наведене одредбе произлази да правно лице, понуђач у поступку јавне набавке уз понуду треба да достави:

1. Потврду надлежног трговинског суда којом се доказује да том правном лицу у последње две године пре објављивања јавног позива за конкретну јавну набавку није изречена правоснажна судска мера забране обављања делатности која је предмет јавне набавке и

2. Потврду надлежног управног органа – надлежне инспекције којом се доказује да том правном лицу у последње две године пре објављивања јавног позива за конкретну јавну набавку није изречена управна мера – мера надлежне инспекције којом се забрањује обављање делатности која је предмет јавне набавке.

7. На који начин се евидентирају закључени уговори о јавној набавци када је у оквиру једне набавке мале вредности закључено више уговора?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-1/2007-08 од 1.3.2007. год.)

Правилником о обрасцима за евидентирање података о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 9/2003) прописана је садржина образца за евидентирање података о јавним набавкама. Обрасци су одштампани уз овај правилник.

У образац „Б“ уносе се подаци о додељеним јавним набавкама мале вредности тако што се у колону III уноси укупан број поступака набавки мале вредности, буквально како пише у обрасцу, и то који су завршени закључењем уговора, а не број закључених уговора. Овакав унос података предвиђен је из разло-

га што број спроведених поступака о јавним набавкама и број закључених уговора није исти. Најчешће број закључених уговора о јавним набавкама је већи од броја спроведених поступака из разлога што према Закону о јавним набавкама у случају јавне набавке по партијама могуће је у оквиру једног поступка јавне набавке закључити више уговора, тј. онолико уговора колико има обликованих партија.

8. Да ли у поступку јавне набавке коју спроводи Служба за опште и заједничке послове покрајинских органа може као понуђач да учествује Факултет техничких наука који је радио пројекте на основу којих је припремљена конкурсна документација за јавну набавку услуга изrade софтвера?

(Мисије Министарства финансија, бр. 011-00-24/2006-08 од 31.2.2007. год.)

Одредбом члана 6. став 2. Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03, 55/04 и 101/05) утврђено је да субјекти који су припремали конкурсну документацију или поједине њене делове не могу наступати као понуђачи или као подизвођачи нити могу сарађивати са понуђачима приликом припремања понуде. Такође, чланом 27. став 3. тачка 7) Закона, утврђено је да конкурсна документација за отворени поступак и за другу фазу рестриктивног поступка садржи врсту, техничке карактеристике (спецификације), квалитет, количину и опис добра, радова или услуга, начин спровођења контроле и обезбеђивања гаранције квалитета, рок извршења, место извршења или испоруке добра, евентуално додатне услуге и сл.

С обзиром да пројектна документација садржи врсту, техничке карактеристике (спецификације) као и квалитет добра, радова или услуга, па самим тим чини саставни део конкурсне документације, произлази да лице које је учествовало у припреми про-

јектне документације не може наступати као понуђач у поступку јавне набавке.

Изузетно, у случају јавне набавке радова повезаних са специфичним активностима наведеним у Анексу II (графијевински радови), који је саставни део Закона, пројектовање и извођење радова може бити предмет једне јавне набавке, у ком случају понуђач може бити и пројектант и извођач радова (члан 89. тачка 3) Закона).

С обзиром да је, у конкретном случају, израда пројеката била предмет једне јавне набавке, а услуге израде софтвера су предмет друге јавне набавке и да је Факултет техничких наука радио пројекте на основу којих је припремљена конкурсна документација за јавну набавку услуга израде софтвера, мишљења смо да Факултет техничких наука не може наступати као понуђач у предметном поступку јавне набавке, сходно члану 6. став 2. Закона о јавним набавкама.

9. Да ли се одредбе члана 55. ст. 5. и 7. Закона о јавним набавкама примењују у свим врстама поступака јавне набавке предвиђених Законом, а посебно да ли се наведене одредбе примењују код поступка са погађањем после претходног објављивања и поступка са погађањем без претходног објављивања?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-4/2007-08 од 28.2.2007. год.)

Чланом 55. ст. 5. и 7. Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03, 55/04 и 101/05) уређено је у којим случајевима и на који начин у поступку јавне набавке наручилац даје предност домаћем понуђачу добра, услуга или радова. Овим одредбама, нити неким другим одредбама овог закона није прецизирено у којим поступцима јавних набавки се даје предност домаћим понуђачима, нити је примена ових одредбаба изузета у неком од поступака који су уређени Законом.

С обзиром на наведено, Министарство финансија је мишљења да се одредбе члана 55. ст. 5. и 7. Закона о јавним набавкама примењују у свим поступцима уређеним Законом о јавним набавкама, па тиме и у поступку са погађањем без претходног објављивања и поступку са погађањем после претходног објављивања када се стекну услови за њихову примену.

10. Да ли се ресурси задругара (рад и средства) могу сматрати ресурсима задруге у смислу испуњавања неопходног пословног и техничког капацитета као услова за учешће у поступку јавне набавке и бодовања тих капацитета?

(Мишиљење Министарства финансија, бр. 011-00-9/2007-08 од 20.2.2007. год.)

Законом о задругама („Сл. лист СРЈ“, бр. 41/96, 12/98 и „Сл. гласник РС“, бр. 101/2005, 34/2006) утврђено је да је задруга облик организовања физичких лица (задругари) у којој они, пословањем на задружним принципима добровољности и солидарности, демократичности, економског учешћа, једнаког права управљања, самосталности, задружног образовања и међузадружне сарадње, остварују своје економске, социјалне и културне интересе.

Задруге се оснивају као земљорадничке – опште и специјализоване (житарске, воћарске, виноградарске, репарске, сточарске, пчеларске, домаће радиности и сл.), стамбене, потрошачке, занатске, здравствене, омладинске, студентске и ученичке, као и друге врсте задруга за обављање производње, промета робе и вршење услуга, у складу са овим законом.

Задруге се могу оснивати и као штедно-кредитне задруге.

Према овом закону, задруга има статус правног лица, а у правном промету задруга може да иступа у своје име и за свој рачун, у своје име и за рачун задругара или у име и за рачун задругара.

Задруга у правном промету одговара за своје обавезе свом својом имовином, а за обавезе које се не могу измирити из имовине задруге одговарају задругари солидарно, најмање износом свог удела, ако уговором о оснивању, односно задружним правилима није предвиђено да одговарају већим износом.

Задружним правилима утврђује се рок, који не може бити краћи од годину дана, у коме задругар коме је тај статус престао одговара за обавезе задруге настале за време док је био задругар.

Имовину задруге чине право својине на покретним и непокретним стварима, новчаним средствима и хартијама од вредности (задружна својина) и друга имовинска права.

Задружна својина образује се из удела задругара који су пренесени у својину задруге или чланарине задругара, средстава остварених радом и пословањем задруге и средстава која је задруга стекла на други начин.

У обављању делатности задруга користи задружну својину, а на основу других имовинских права може користити и средства у својини задругара, као и средства других домаћих и страних правних и физичких лица.

Према Закону о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03, 55/04, 101/05), понуду у поступку јавне набавке може да поднесе и група понуђача—заједничка понуда. Наручилац од групе понуђача може да захтева правни акт којим се обавезују на заједничко извршење набавке ако добију уговор. Тим правним актом прецизира се одговорност сваког појединог понуђача за извршење уговора. Понуђачи из групе одговарају неограничено солидарно према наручиоцу. Наручилац може да тражи од правних лица да у понудама наведу имена и одговарајуће професионалне квалификације лица која ће бити одговорна за извршење уговора.

Свако правно или физичко лице из заједничке понуде мора бити регистровано за обављање одговарајуће делатности код надлежног органа, мора доставити доказ да није две године пре објављивања јавног позива кажњавано за кривично дело или прекршај из области која је предмет јавне набавке, доказ да је за

текућу годину измирило доспеле порезе и друге јавне дажбине у складу са прописима Републике Србије, односно са прописима стране државе када има седиште на њеној територији, доказ да има важећу дозволу надлежног органа за обављање делатности која је предмет јавне набавке, а таква дозвола је предвиђена посебним прописом (ову дозволу доставља понуђач који има статус правног лица). Неопходни финансијски капацитет, пословни капацитет и довољни технички капацитет, тј финансијски, пословни и технички капацитет који је наручилац тражио у конкурсној документацији физичка и правна лица из заједничке понуде (групе понуђача) испуњавају заједнички.

Имајући у виду да су задруге правна лица, организована од стране физичких лица (задругара), да задруге израђују и продају производе својих задругара и пружају услуге које извршавају задругари, да задруге у правном промету могу да иступају у своје име и за свој рачун, у своје име и за рачун задругара или у име и за рачун задругара, да задруге у правном промету одговарају за своје обавезе свом својом имовином, а за обавезе које не могу измирити из своје имовине одговарају задругари солидарно, мишљења смо да се понуда задруге у којој она иступа *у своје име и за рачун задругара* или *у име задругара и за рачун задругара* може сматрати као заједничка понуда, у смислу Закона о јавним набавкама, у ком случају финансијски, пословни и технички капацитет задругари испуњавају заједнички, јер су они као физичка лица у задругу удружили свој рад и средства за рад и они су лица која ће да реализују посао из уговора ако он буде додељен задрузи.

Такође, наручилац од задруге може да захтева правни акт којим се задругари обавезују на заједничко извршење набавке, ако задруга добије уговор. Тим правним актом прецизира се одговорност сваког појединог задругара за извршење уговора, тако да наручилац унапред зна који задругари ће извршавати одређене послове који су предмет уговора.

11. Да ли се набавка добра – компјутера и лабораторијске опреме за потребе студената у циљу остваривања потреба и задатака студирања, њиховог истраживања и експеримената, може сматрати добром која се могу набављати у поступку са погађањем, у складу са чланом 88. Закона о јавним набавкама?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-15/2006-08 од 16.2.2007. год.)

Чланом 88. Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03, 55/04 и 101/05) утврђено је да наручилац може да додели уговор о јавној набавци добра у поступку са погађањем без претходног објављивања и у случају набавке добра намењених искључиво за потребе истраживања, експеримента, студирања или развоја, а наручилац не намерава да та добра користи за било какве комерцијалне циљеве, нити да надокнађује трошкове истраживања и развоја.

Под доброма намењеним искључиво за потребе истраживања, експеримента, студирања или развоја, у смислу наведене одредбе, сматрају се добра која су по својој природи специфична због чега их могу испоручити само одређени субјекти (потенцијални понуђачи). Та добра наручилац набавља у сврху предузимање радњи на основу којих се може доћи до нових сазнања у одређеним областима – истраживачки радови, а та сазнања нису од значаја само за наручиоца набавке, већ су од ширег значаја јер доприносе развоју и напретку у области у којој је истраживање вршено.

С обзиром да се за истраживачку делатност набављају добра која су специфична због чега набавку могу испунити само одређени испоручиоци добра, таква набавка се врши у поступку са погађањем без претходног објављивања, у складу са одредбом члана 23. став 1. тачка 1) Закона, којом је уређено да наручилац може доделити уговор у поступку са погађањем без претходног објављивања ако због објективних разлога или разлога повезаних са запитом искључивих права, набавку могу испунити само одређени испоручиоци добра, пружаоци услуга или извођачи радова.

Одредбама члана 23. ст. 2, 3. и 5. Закона утврђено је да ће у случају из става 1. тачка 1) овог члана наручилац затражити

мишљење Управе за јавне набавке, које је Управа дужна да достави наручиоцу у року од осам дана од дана пријема наручиочевог захтева. Уколико Управа не достави мишљење у наведеном року, наручилац може да настави са поступком јавне набавке.

Из свега наведеног произлази да Биолошки факултет, као наручилац јавне набавке, може доделити уговор о јавној набавци добара намењених искључиво за потребе истраживања, експеримента, студирања или развоја у поступку са погађањем без претходног објављивања, ако та добра треба да служе у сврху предузимање радњи на основу којих треба да се дође до нових сазнања у одређеним областима – истраживачки радови, а та сазнања нису од значаја само за наручиоца набавке, већ су од ширег значаја јер доприносе развоју и напредку у области у којој је истраживање вршено и ако је природа тих добара таква да их из техничких, технолошких или неких других сличних разлога – објективних разлога може испоручити одређени испоручилац или веома мали број испоручилаца, сходно члану 23. став 1. тачка 1) Закона. Такође, пре покретања поступка јавне набавке наручилац је дужан да од Управе за јавне набавке затражи мишљење.

12. Да ли се заједничка понуда понуђача Конзорцијума у коме је један члан страно правно лице са седиштем у Француској, а други члан домаће правно лице са седиштем у Београду, сматра домаћим понуђачем на кога може да се примени члан 55. став 5. Закона о јавним набавкама (повољнији третман за домаћег понуђача)?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-38/2007-08 од 8.2.2007. год.)

Одредбом члана 55. став 5. Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03, 55/04, 101/05) утврђено је да у случају примене критеријума економски најповољније понуде, а у ситуацији када постоје понуде страног и домаћег понуђача који изводи радове или пружа услуге, односно нуди добра која су

произведена у земљи, наручилац ће изабрати најповољнијег домаћег понуђача, под условом да разлика у коначном збиру пондера између најповољнијег домаћег понуђача и најповољнијег страног понуђача није већа од 20 у корист страног понуђача.

Такође, чланом 2. Правилника о одређивању доказа на основу који се утврђује да су добра произведена у земљи, односно домаћег порекла („Сл. гласник РС“, бр. 84/04) одређено је које правно или физичко лице се сматра домаћим понуђачем. У том смислу, домаћим понуђачем сматра се правно или физичко лице, понуђач радова, услуга или добара, које је уписано у одговарајући регистар надлежног органа у Републици Србији о чему као доказ подноси извод из тог регистра.

Из наведених одредаба произлази да се домаћим понуђачем, односно понуђачем који у поступку доделе уговора о јавној набавци може да оствари повољнији третман у односу на страног понуђача сматра правно или физичко лице које је уписано у одговарајући регистар надлежног органа у Републици Србији. У том смислу, понуђач који је поднео заједничку понуду у поступку јавне набавке – конзорцијум може тражити повољнији третман, у смислу члана 55. став 5. Закона о јавним набавкама, ако је свако правно лице из заједничке понуде уписано у одговарајући регистар надлежног органа у Републици Србији.

13. Да ли се одредба члана 2. став 1. тачка 5) Закона о јавним набавкама може применити на набавке добра ради пружања штампарских услуга које врши ЈП „Службени гласник“ у обављању своје комерцијалне делатности?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-10/2007-08 од 5.2.2007. год.)

Одредбом члана 2. став 1. тачка 5) Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03, 55/04 и 101/05) утврђено је да се одредбе овог закона не односе на набавке добра

које наручилац набавља ради даље продаје или пружања услуга трећим лицима, под условом да наручилац нема искључива или посебна права препродаје или изнајмљивања тих добара, односно пружања услуга за које ће та добра користити.

Наведена одредба односи се на правна лица која су, сходно члану 3. Закона, у обавези да поступке јавних набавки спроводе по процедурама Закона, а регистрована су код надлежног органа за обављање делатности промета робе и услуга. То су правна лица која послују по тржишним принципима, због чега обим набавке на годишњем нивоу не могу планирати јер она зависи од тржишне тражње за добрима или услугама која/е то правно лице ставља у промет.

Друге набавке, које се не односе на промет роба и пружање услуга, та правна лица дужна су да спроводе по процедурама утврђеним Законом.

Законом о објављивању закона и других прописа и општих аката и о издавању „Службеног гласника Републике Србије“ („Сл. гласник РС“, бр. 72/91) утврђено да ЈП „Службени гласник“ обавља делатност издавања „Службеног гласника Републике Србије“, издавање образаца чији су облик и садржина утврђени републичким прописима, као и публикација које су од интереса за рад републичких органа, те да може обављати и друге делатности у складу са законом и статутом, под условом да се тиме не омета обављање наведене, прстежне, делатности.

С тим у вези, ЈП „Службени гласник“ Статутом је предвидело да ово јавно предузеће у оквиру своје делатности обавља, поред делатности издавања „Службеног гласника Републике Србије“, издавања образаца чији су облик и садржина утврђени републичким прописима, као и публикација које су од интереса за рад републичких органа – претежна делатност, и друге делатности за рачун трећих лица, попут графичких услуга са штампом и без штампе.

Имајући у виду да је Законом о објављивању закона и других прописа и општих аката и о издавању „Службеног гласника Републике Србије“ утврђено да ЈП „Службени гласник“ може да обавља, поред делатности издавања „Службеног гласника Републике Србије“, издавања образца чији су облик и садржина утврђени републичким прописима, као и публикација које су од интереса за рад републичких органа – претежна делатност, и друге делатности у складу са законом и статутом, под условом да се тиме не омета обављање наведене, претежне, делатности, као и да је Статутом ЈП „Службени гласник“ одређено да ово предузеће може обављати комерцијално делатност пружања услуга трећим лицима, Министарство финансија је мишљења да у том случају ЈП „Службени гласник“ може извршити набавку добра без примене Закона о јавним набавкама, у складу са чланом 2. став 1. тачка 5. овог закона.

14. Да ли у поступку јавне набавке као понуђачи могу наступати привредни субјекти који немају биланс стања за последње три обрачунске године из разлога што су ти привредни субјекти основани у последње две или једну годину?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-724/2006-08 од 26.1.2007. год.)

Одредбама члана 46. став 1. тачка 4) Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03, 55/04 и 101/5) утврђено је да понуђач уз понуду доставља биланс стања оверен од стране овлашћеног ревизора или извод из тог биланса стања, односно исказ о понуђачевим укупним приходима од продаје и приходима од производа, радова или услуга на које се уговор о јавној набавци односи – за претходне три обрачунске године, као и

мишљење или исказе банака или других специјализованих институција односно доказе који су наведени у јавном позиву и у конкурсној документацији. Наручилац је дужан да у јавном позиву или у конкурсној документацији наведе који је елеменат из ове тачке изабрао и које друге елементе који доказују финансијски и пословни капацитет понуђач треба да приложи.

Из наведене одредбе произлази да је законска обавеза наручиоца да од понуђача тражи да уз понуду достави један од наведених доказа којим потврђује свој финансијски капацитет и то за последње три обрачунске године, а обавеза понуђача је да поступи у складу са Законом и конкурсном документацијом и уз понуду достави тражени доказ о финансијском капацитету за последње три обрачунске године.

Изузетно, ако је понуђач правно лице уписано у регистар код надлежног органа у периоду који је краћи од последње три обрачунске године, тај понуђач доставља доказ о свом финансијском капацитету за период за који је то могуће – две или једну обрачунску годину.

Из наведеног произлази да у поступку јавне набавке може узети учешће, у својству понуђача, и привредни субјект који је уписан у регистар надлежног органа у периоду који је краћи од последње три обрачунске године, у ком случају биланс стања доставља за последње две или једну обрачунску годину, зависно од датума уписа у регистар код надлежног органа.

РАЧУНОВОДСТВО И РЕВИЗИЈА

1. Да ли је савет зграде у обавези да саставља годишњи финансијски извештај?

(Мишиљење Министарства финансија, бр. 413-00-00268/2007-16 од 22.3.2007. год.)

Према мишљењу Министарства финансија, стамбена зграда као правно лице, сходно Закону о одржавању стамбених зграда („Сл. гласник РС“, бр. 44/95, 46/98, 1/01 и 101/05), саставља и доставља надлежном органу финансијски извештај, у складу са Законом о рачуноводству и ревизији („Сл. гласник РС“, бр. 46/06), у коме приказује имовину и обавезе и приходе и расходе само за пословање које је везано за одржавање и коришћење стамбене зграде.

2. Рачуноводствени третман купљене опреме и процене неновчаног улога у сврху улагања у друга правна лица

(Мишиљење Министарства финансија, бр. 23-02-00079/2007-16 од 12.3.2007. год.)

У члану 14. став 5. Закона о привредним друштвима („Сл. гласник РС“, бр. 125/04) прописано је да се процена вредности неновчаних улога врши у складу с одредбама закона којим се уређује рачуноводство и ревизија.

Према члану 21. Закона о рачуноводству и ревизији („Сл. гласник РС“, бр. 46/06), за признавање, процењивање елемената финансијских извештаја, као и за састављање и приказивање финансијских извештаја правно лице примењује законску, професионалну и интерну регулативу из члана 2. овог закона. Под профе-

сионалном регулативом подразумева се примена Међународних рачуноводствених стандарда (МРС), односно Међународних стандарда финансијског извештавања (МСФИ).

Како се у конкретном случају ради о куповини опреме на тржишту у сврху улагања у друга правна лица, почетно вредно-вање улагања у опрему врши се у висини трошкова прибављања која представља набавну вредност улагања, односно фер вредност за коју је дата накнада. Предузеће – улагач исказује купљену опрему у пословним књигама на терет рачуна број 027 – Некретнине, постројења, опрема и биолошка средства у припреми, односно на терет рачуна групе 03 – Дугорочни финансијски пласмани, а у корист рачуна групе 027 – Некретнине, постројења, опрема и биолошка средства, у складу са чл. 6. и 7. Правилника о Контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике („Сл. гласник РС“, бр. 114/06).

Према члану 7. став 3. Правилника, дугорочни финансијски пласмани признају се и вреднују у складу са МРС 27, МРС 28, МРС 31, МРС 39 и другим релевантним МРС.

У складу са МРС 27 став 37, улагања у зависна правна лица, заједнички контролисана правна лица и придружена правна лица, која нису класификована као улагања која се држе ради продаје, вреднују се по набавној вредности или по поштеној вредности у складу са МРС 39.

Предузеће – прималаца неновчаног улога, према МРС 16 став 15, приликом почетног признавања вреднује опрему по набавној вредности и исту, у складу са чланом 22. став 5. Правилника, исказује у својим пословним књигама на терет рачуна групе 023 – Постројења и опрема, а у корист рачуна 301 – Удели друштва са ограниченој одговорношћу.

У складу са МРС 16 став 29, за мерење након почетног признавања опреме, правно лице општим актом прописује да ли прибављену опрему вреднује по методу набавне вредности, или цени коштања, или по методу ревалоризације, при чему ревалоризацију врши за целу класу некретнина, постројења и опреме.

3. Вођење пословних књига огранка страног правног лица у случају када матично страно правно лице дозначи огранку девизна средства без утврђеног рока враћања, као и када се ради о улагањима у инвестиционе некретнине

(Мишљење Министарства финансија, бр. 482-01-00016/2007-16 од 1.3.2007. год.)

У члану 1. став 5. Закона о рачуноводству и ревизији („Сл. гласник РС“, бр. 46/06) прописано је да се одредбе овог закона у погледу вођења пословних књига, признавања и проценавања имовине и обавеза, прихода и расхода, састављања, приказивања, достављања и обелодањивања годишњих финансијских извештаја, односе и на огранке и друге организационе делове страних правних лица са седиштем у иностранству, који обављају привредну делатност у Републици Србији, ако посебним прописом није другачије уређено.

Када матично страно правно лице дозначи огранку девизна средства без утврђеног рока враћања, према мишљењу Министарства финансија, тако прибављена средства представљају дугорочне обавезе огранка према страном матичном привредном друштву и евидентирају се на терет рачуна 244 – Девизни рачун, а у корист рачуна 419 – Остале дугорочне обавезе, у складу са чланом 18. став 8. и чланом 29. став 10. Правилника о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге, остала правна лица и предузетнике („Сл. гласник РС“, бр. 114/06).

У складу са МРС 21 – Учинци промена курсева размена страних валута, обавезе у страној валути, на крају обрачунског периода, своде се на средњи курс и обрачунате курсне разлике, у зависности од ефекта свођења, признају се као финансијски приход или расход периода.

Када се ради о улагањима у инвестиционе некретнине, односно изградњи грађевинског објекта намењеног издавању у закуп, према нашем мишљењу, а у складу са чланом 6. ст. 12. и 15.

Правилника, улагања у некретнине до момента почетка коришћења књиже се на рачуну 027 – Некретнине, постројења, опрема и биолошка средства у припреми, а у корист рачуна обавеза (групе 43). По завршеном улагању врши се књижење грађевинског објекта на терет рачуна 024 – Инвестиционе некретнине, а у корист рачуна 027.

4. Књижење теретног доставног возила набављеног путем финансијског лизинга и коришћење амортизације иако возило није откупљено у целости

(Мисиљење Министарства финансија, бр. 413-00-00069/2007-16 од 23.2.2007. год.)

Члан 6. став 1. Правилника о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге, остала правна лица и предузетнике („Сл. гласник РС“, бр. 114/06) прописује да се на рачунима групе 02 – Некретнине, постројења, опрема и биолошка средства (у даљем тексту: основна средства) исказују, поред осталог, некретнине, постројења и опрема у власништву правног лица и предузетника, као и постројења и опрема узети у финансијски лизинг. Некретнине, постројења и опрема признају се и вреднују у складу са MPC 16, MPC 17, MPC 36 и MPC 40 и другим релевантним MPC, у складу са ставом 2. истог члана.

Став 3. Правилника прописује да се за ова средства врши обрачун амортизације и евентуално обезвређивање и исказује се на посебним аналитичким рачунима за сваку врсту основних средстава. За теретно доставно возило купљено на лизинг од момента стављања возила у функцију почиње да се врши обрачун.

Начин обрачуна амортизације и начин њеног коришћења уређује правно лице, односно предузетник општим актом.

ПОДСЕТИК

ФИНАНСИЈСКИ ПРОПИСИ ДОНЕТИ У МАРТУ МЕСЕЦУ 2007. ГОДИНЕ

УРЕДБЕ

Уредба о измени и допуне Уредбе о царински дозвољеном поступању са царинском робом, пушта њу царинске robe и наплати царинског дуга	Сл. гласник РС, бр. 25 од 9. марта 2007.
Уредба о изменама и допунама Уредбе о привременом финансирању Републике Србије за период јануар -март 2007. године	Сл. гласник РС, бр. 27 од 16. марта 2007.
Уредба о привременом финансирању Републике Србије за период јануар -јун 2007. године	Сл. гласник РС, бр. 31 од 30. маја 2007.

ПРАВИЛНИЦИ

Правилник о допунама Правилника о увозу robe по основу царинског контингента	Сл. гласник РС, бр. 27 од 16. марта 2007.
Правилник о садржини и форми захтева за утврђивање статуса професионалних инвеститора за одређена правна лица	Сл. гласник РС, бр. 28 од 20. марта 2007.
Правилник о садржини извештаја екстерног ревизора	Сл. гласник РС, бр. 30 од 27. марта 2007.
Правилник о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за друштва за управљање инвестиционим фондовима	Сл. гласник РС, бр. 30 од 27. марта 2007.
Правилник о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за инвестиционе фондове	Сл. гласник РС, бр. 30 од 27. марта 2007.

Правилник о садржини и форми финансијских извештаја за инвестиционе фондове	Сл. гласник РС, бр. 30 од 27. марта 2007.
Правилник о садржини и форми финансијских извештаја друштва за управљање инвестиционим фондом	Сл. гласник РС, бр. 30 од 27. марта 2007.

ОДЛУКЕ

Одлука о допуни Одлуке о критеријумима на основу којих се одређују царински контингенти за ув оз одређене робе	Сл. гласник РС, бр. 24 од 2. марта 2007.
Одлука о изменама Одлуке о висини референтне каматне стопе Народне банке Србије по основу операција на новчаном тржишту	Сл. гласник РС, бр. 24 од 2. марта 2007.
Одлука о изменама и допуни Одлуке о начину обрачуна накнада друштва за управљање добровољним пензијским фондом	Сл. гласник РС, бр. 24 од 2. марта 2007.
Одлука о изменама Одлуке о процени и обрачунавању тржишне и нето вредности имовине добровољног пензијског фонда и утврђивању јединствене почетне вредности инвестиционе јединице	Сл. гласник РС, бр. 24 од 2. марта 2007.
Одлука о обавези извештавања у пословању са иностранством	Сл. гласник РС, бр. 24 од 2. марта 2007.
Одлука о условима и начину обављања платног промета са иностранством	Сл. гласник РС, бр. 24 од 2. марта 2007.
Одлука о изменама и допунама Одлуке о условима и начину рада девизног тржишта	Сл. гласник РС, бр. 24 од 2. марта 2007.
Одлука о изменама Одлуке о условима и начину обављања мењачких послова	Сл. гласник РС, бр. 24 од 2. марта 2007.
Одлука о изменама Одлуке о откупу ефективног страног новца земаља чланица Европске монетарне уније	Сл. гласник РС, бр. 24 од 2. марта 2007.

Одлука о врстама девиза и ефективног страног новца које се купују и продају на девизном тржишту	Сл. гласник РС, бр. 24 од 2. марта 2007.
Одлука о условима под којима се могу препродуктовати новчанице и ковани новац	Сл. гласник РС, бр. 24 од 2. марта 2007.
Одлука о изменама и допунама Одлуке о јединственој тарифи по којој Народна банка Србије наплаћује накнаду за извршене услуге	Сл. гласник РС, бр. 25 од 9. марта 2007.
Одлука о допуни Одлуке о обавезној резерви банака код Народне банке Србије	Сл. гласник РС, бр. 31 од 30. марта 2007.
Одлука о допуни Одлуке о усклађивању стања бруто пласмана одобрених становништву са основним капиталом банке	Сл. гласник РС, бр. 31 од 30. марта 2007.
Одлука о изменама и допуни Одлуке о каматним стопама које Народна банка Србије примењује у поступку спровођења монетарне политике	Сл. гласник РС, бр. 31 од 30. марта 2007.
Одлука о измени Одлуке о висини референтне каматне стопе Народне банке Србије по основу операција на отвореном тржишту	Сл. гласник РС, бр. 31 од 30. марта 2007.
Одлука о допуни Одлуке о условима и начину обављања платног промета са иностранством	Сл. гласник РС, бр. 31 од 30. марта 2007.
Одлука о међубанкарском клирингу плаћања у девизама	Сл. гласник РС, бр. 31 од 30. марта 2007.
Одлука о обављању платног промета по основу директних задужења	Сл. гласник РС, бр. 31 од 30. марта 2007.

УПУТСТВА

Упутство за спровођење Одлуке о обавези извештавања у пословању са иностранством	Сл. гласник РС, бр. 24 од 2. марта 2007.
--	--

Упутство за спровођење Одлуке о условима и начину обављања платног промета са иностранством	Сл. гласник РС, бр. 24 од 2. марта 2007.
Упутство о изменама Упутства за спровођење Одлуке о условима и начину обављања мењачких послова	Сл. гласник РС, бр. 24 од 2. марта 2007.
Упутство о допунама Упутства за спровођење Одлуке о условима и начину обављања платног промета са иностранством	Сл. гласник РС, бр. 31 од 30. марта 2007.

ОСТАЛО

Исправка Уредбе о изменама и допунама Уредбе о привременом финансирању Републике Србије за период јануар -март 2007. године	Сл. гласник РС, бр. 24 од 2. марта 2007.
Исправка Правилника о условима и начину вођења рачуна за уплату јавних прихода и распоред средстава са тих рачуна	Сл. гласник РС, бр. 25 од 9. марта 2007.

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

336

БИЛТЕН: службена објашњења и стручна
мишљења за примену финансијских прописа,
главни уредник Весна Арсић. – Год. 32, бр.
1 / 2 (1992) – . – Београд: Министарство
финансија Републике Србије,
1992–. – 20 цм

Месечно. –
ISSN 0354-3242 = Билтен, службена
објашњења и стручна мишљења за примену
финансијских прописа
COBISS. SR-ID 43429132
